

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 3 K 10 h., kwartalnie 9 K 20 h., półrocznie 16 K 80 h., rocznie 31 K 20 h. Za odosłanie do domu dopłaca się 60 h. mies.

Na prowincję z jednorazową przesyłką pocztową miesięcznie 3 K 80 h., kwartalnie 11 K 40 h., półrocznie 22 K 80 h., rocznie 45 K 40 h.

W państwie niemieckim kwartalnie 12 K.

GŁOS NARODU

Wychodzi dwa razy dziennie.

WYBĄNIE PORANNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty nadsyłać należy franko do Administr. „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz agencji upoważnionych przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamacye nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. Rękopisów redakcyi nie zwraca.

ADRES REDAKCYI: ulica św. Tomasza 1. 35. Telefon redakcyi Nr 190.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracja „Głosu Narodu” ulica św. Tomasza 1. 35. Od wiersza drobnym pismem (petit) 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 60 hal. Nadesłane po 60 hal. od wiersza. Podziękowania po 60 hal. od wiersza. Nekrologi itd. po 80 hal. od wiersza. Komunikaty prywatne po krońce 1 korona od wiersza. Załączniki do „Głosu Narodu” prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp. przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egzemplarzy dla zamiejscowych, po 1 kor. od 100 egzemplarzy dla miejscowych prenumeratorów. Telefon administracyi i drukarni Nr 3344. — Adres telegramów: „Głos Narodu” Kraków

Przy transakcyach handlowych daje się odczuwać brak banku kredytowego. Czynniki najpoważniejsze wśród obywatelstwa zwracały się do władz okupacyjnych z prośbami i memoryałami w sprawie pożyczek państwowych. Gwarantowano ich zwrot majątkami obywatelstwa ziemiańskiego. Wprawdzie w listopadzie jeszcze uzyskano przyrzeczenie zarządzenia zlewu, lecz, jak dotąd, zmiany niema. Towarzystwa i spółki kredytowe tutejsze puste, bo Rosyanie zabrali gotówkę, a tu naglące potrzeby wołają głośno o natychmiastowe zarządzenie brzęczącej monetą.

Wies nasza w Chełmskiem z całą Polską z pod zaboru rosyjskiego rwie się do oświaty. Na wzór Galicyi rząd okupacyjny wprowadza tu instytucje gminnych Rad szkolnych. Pierwszą czynnością już zorganizowanych Rad gminnych są prośby do rządu o większą ilość szkółek początkowych po gminach. Objaw to pocieszający i chlubilnie świadczący o naszym chłopie.

Osobnym okólnikiem zawiadomiły władze, że podatki na szkoły zostają te same, co za rządów rosyjskich, a resztę brakującą do funduszu szkolnego będzie dopłacał zarząd okupacyjny austriacki. Słabą stroną tutejszego szkolnictwa jest brak sił nauczycielskich. Nie chodzi o siły kwalifikowane, bo tych stworzyć na poczekaniu nie można, ale wogóle nie zgłaszają się nawet ochotnicy do tej pracy. Gdy się szuka ich w Lubelskiem, nie chcą przybywać, tłumacząc się bliskością frontu bojowego. M.

W Warszawie.

Przed wyborami. — Zgromadzenia i obrady. — Wielka Warszawa. — Koniec strajku tramwajowego. — O zwrot 800.000 rubli. — Skauting żydowski. — Księstwo łowickie. — Gmach pocztowy.

W Warszawie rozpoczęła się żywsza akcyja przedwyborcza. Liczne grupy społeczne i zawodowe porozumiały się dla utworzenia Centralnego Komitetu Wyborczego, który obejmie wszystkie kurye. Władze okupacyjne zezwoliły na to, odpowiadając na podanie, wniesione imieniem stowarzyszenia właścicieli realności. Dn. 9 czerwca odbyło się w Resursie obywatelskiej zgromadzenie organizacyjne centralnego Komitetu.

Równocześnie atoli tworzy się już komitet drugi. Zakładają go pp. M. Lempicki, St. Patek, L. Zieliński, W. Sieroszewski i A. Śliwiński. Ma to być „Centralny demokratyczny komitet wyborczy”. Idzie mu o „zrzeszenie żywiołów demokratycznych przy akcyi wyborczej”. Trzeba będzie obserwować działalność tego drugiego komitetu, aby stwierdzić, w jakim kierunku będzie się odbywała i czy będzie przeciwstawieniem poprzedniej akcyi „Komitetu Centralnego”.

W ratuszu odbyło się zebranie kilkudziesięciu komisji wyborczych. Uczestniczyło około 400 osób. Wyjaśniono ordynacyę wyborczą i regulamin. Przewodniczyli pp. Dziembowski i Jaraczewski.

O Wielkiej Warszawie rzucił znany ekonomista p. H. Radziszewski następujące uwagi:

Przesunięcie się życia ze wsi do miast, podobnie jak na całym zachodzie, znalazło swój wyraz i w Królestwie. Jeszcze sto lat temu ludność miejska w Królestwie Polskiem stanowiła jedną szóstą część całego zaludnienia, w połowie minionego wieku już około jednej czwartej, a dziś jedna trzecia część zaludnienia Królestwa Polskiego mieszka w miastach. Ludność miejska w Galicyi stanowi około 22 proc., w Poznańskiem 32 proc., w Prusach Zachodnich 39 proc., w ówczesnym opolskim 57 proc. Wszędzie wykładnik przyrostu ludnościowego miast w ostatnich latach kilkudziesięciu przeszłoga znakomicie wykładnik przyrostu ludnościowego całego kraju. Przyrost całej ludności Królestwa Polskiego od r. 1872 do r. 1908 wyraża się w wykładniku 89 proc., a przyrost samej ludności miejskiej w tymże czasokresie — w wykładniku 136 proc.

Warszawa w ciągu lat stu ostatnich, pomimo wszystko, co przeżyć musiała, stała się wielkiem miastem. Liczyła w 1816 roku 81.000 mieszkańców; jeszcze w połowie minionego wieku miała 166.000 mieszkańców, a dzisiaj zaludnienie jej jest dziesięćkrotnie liczniejsze, niż lat temu sto. Po przyłączeniu do Warszawy przedmieść, liczących dziś z górą 204.000 mieszkańców, miasto stanie się już milionowym miastem, w którym, w nowych warunkach, skutecznie i pożyte-

Z Chełmszczyzny.

Chełm, w maju.

(Praca na roli. — Koni nie ma, są plugi parowe. — Centralna hurtownia handlowa w Chełmie. — Brak kredytu. — Lud chełmski garnie się do oświaty i sam woła o szkoły).

Kończą się u nas zasiewy. Dokoła miasta, jak okiem sięgnąć, ciągną się zielone platy uprawnych pól. Prawie niema nieużytkowanej ziemi. Troskę i nadzwyczajne staranie o obsianie ornej ziemi trzeba przyznać austriackim władzom wojskowym, którym z radą i wskazówkami chętnie spieszyli członkowie tutejszego komitetu powiatowego chełmskiego, znający miejscowe stosunki i glebę. Rozkosz była patrzeć, gdy miastem ciągnęły ogromne plugi parowe i motorowe na pracę w okolicy, kierowane przez czarnych od dymu i kurzu mechaników-żołnierzy, którzy w czasie wojny zamiast burzyć — tworzą.

Ci z gospodarzy, którzy zostali na miejscu, dostali od władz plugi mechaniczne na czas siewu, gdyż koń tu wskutek przemarszu wojsk jest rzadkością.

Procentowo przedstawia się ilość ziemi obsianej w całym powiecie jak 60:40. To też wies polska w Chełmskiem, widząc, że nie grozi jej więcej głód, oddycha pełną piersią. Nasi chłopci, jak zapewniają miarodajne czynniki, będą mieli zapewnioną dostateczną ilość żywności. Własna rola ich wyżywi. Ziarno na zasiew otrzymali stosownie do potrzeby. Tak, ale wieśniakom nie wystarczy chleb i kapusta z ziemniakami. Tu znowu, w dziedzinie tych potrzeb, których nie zaspakaja rola, dobrze zupełnie funkcjonują sklepy po gminach, dokąd dostarcza się towary z centralnej hurtowni w Chełmie, znajdującej się przy powiatowym komitecie chełmskim. Hurtownia znowu zaopatruje się z centrali we Lwowie, ustanowionej przez rząd dla tej części okupacyi austriackiej. Oczywiście, towary podnoszą się nieco w cenie przez kosztą dość dalekiego transportu, nadto przez cła. Komenda obwodowa w Chełmie idzie komitetowi w jak najszerszych granicach na rękę i daje wszelkie możliwe ulgi. Z towarów najbardziej brak cukru, najobficiej zaś można się zaopatrzyć w sól.

cznie politykę ekonomiczną w wielkim stylu prowadzić będzie można. Z terenu ciasnego, dusznego, z terenu 3.800 hektarów, stanie się Warszawa miastem rozległym, pięknym, zamożnym i zdrowym, liczącym 140 kilometrów kwadratowych przestrzeni.

Komunikacja tramwajowa w Warszawie została przywrócona. Przed kilku dniami przystąpiono już do naprawy uszkodzeń toru, spowodowanych przez brak oględzin inspekcyjnych podczas bezrobocia. Pierwszy tramwaj wyjechał od strony rogatki kowelskiej i zabrał kilkudziesięciu pracowników tramwajowych, wioząc ich do remizy mokotowskiej. W pół godziny potem wyruszyło kilkadziesiąt wagonów z remizy mokotowskiej. Bezrobocie pracowników tramwajowych trwało 18 dni. Wszyscy ci, którzy przystąpili i przystępują do pracy, otrzymują nową normę wynagrodzenia, określoną przez władze okupacyjne, sekwestrujące teraz tramwaje miejskie.

W ostatnich tygodniach rządów rosyjskich wysłała sekeya żywnościowa w Warszawie około 800.000 rubli do Rosji za zakupione produkty spożywcze. Produkty te nie przybyły. Komitet Obywatelski w końcu lipca z. r. wysłał telegram do Leopolda barona Kronenberga z prośbą o cofnięcie tej sumy i przesłanie jej do Warszawy. Przerwanie komunikacji uniemożliwiło przekazanie pieniędzy do Warszawy. Zarząd miasta podjął na nowo starania, w celu otrzymania tych pieniędzy z powrotem. Powstał zamiar wysłania w tej kwestyi delegacji do Sztokholmu.

Podaliśmy niedawno za pismami warszawskimi opis parady skautów, urządzonej przez żydowski skauting w Warszawie. Odbił się pochód przez miasto, potem zaś ćwiczenia, zakończone urządzeniem „pałatki“ (obozu pod namiotami). Skauting żydowski istnieje od siedmiu miesięcy, kierują nim syjonści, liczy 7 drużyn, zręczonych w związek.

Władze okupacyjne przystąpiły do wykonania nowego gmachu pocztowego na placu wareckim. Koszta wyniosą 350.000 marek. Generał-gubernator wezwał miasto do wzięcia udziału w tym wydatku wysokości 120.000 marek.

W tych dniach otrzymał konsul hiszpański w Warszawie, adw. przys. Loewenberg z ambasady hiszpańskiej w Petersburgu 100.000 marek, przysłane przez Z. hr. Wielopolskiego jako zarządzającego Księstwem Łowickim, na wypłatę 6-cio miesięcznej pensyi pozostałym urzędnikom i służbie zarządu Księstwa. Księstwo Łowickie, jak wiadomo, utworzono dla małżonki Wielkiego księcia Konstantego, z domu hr. Grudzińskiej, która otrzymała tytuł księżny łowickiej. Po śmierci księżny pozostał akt, mocą którego zmarła zrzeka się swoich praw do Księstwa na rzecz dworu rosyjskiego. Księstwo Łowickie stanowi odtąd dziedziczną własność osobistą cesarzy rosyjskich.

Z niedawnej przeszłości.

(Korespondencya własna „Głosu Narodu“).

Klemensów ordynacki, w czerwcu.

Jednym z gorliwszych działaczy prawosławia w Chełmszczyźnie był pop Tracz w Szebrzeszynie.

Sienkiewicz w Czechach.

Większe czytelnie czeskie, zwłaszcza publiczna biblioteka miasta Pragi, dostarczające lektury tysiącom czytelników, zaprowadziły od dwóch dziesiątków lat statystykę nie tylko czytelników według ich zajęć — ale i statystykę autorów czytanych, i podają do publicznej wiadomości raz na miesiąc sprawozdania, z których można się przekonać, którzy z pisarzy czeskich i obcych cieszą się największą poczytnością.

Nazwisko Henryka Sienkiewicza w wykazach tych zajęło miejsce trwałe. Od wydania „Quo Vadis“ w języku czeskim należy wielki powieściopisarz polski rzeczywiście do najpopularniejszych światowych autorów w Czechach — a wszystkie jego dzieła do ostatniego wiersza są przetłumaczone na język czeski. Prace Litwosa-Sienkiewicza spotyka się w pismach czeskich już od roku 1880: jego świetne nowele drukują się od tego czasu raz po raz w coraz nowych tłumaczeniach w pismach pragskich i prowincjonalnych, w miesięcznikach i zbiorach nowel. Tłumaczenia te są przedrukowywane również w pismach czeskich wychodzących w północnej Ameryce — ale z braku bibliografii niepodobna dotychczas podać ich dokładnego przeglądu.

Oto materiały, jaki udało mi się w tej mierze dotychczas zebrać: „Janko muzykant“ (w czeskim Janko lub Jenik muzikant) wyszedł z druku najmniej dwadzieścia razy — również jak „Latarnik“ (w cz. Hlidač majaku lub Stražce majaku) i „Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela“ (w cz. Z denniku poznańskiego ucitele lub Z pamatniku p. u. — niektórzy tłumacze, którzy wiedzą, że nowela ta wzięta jest nie z życia w Poznaniu, a z Królestwa Polskiego, zmieniają jej tytuł: „Ze zapisku ucitele“ lub „Z pameti polského ucitele“) była również kilka razy wydrukowana i została także

Warto choć w kilku słowach wspomnieć o tym apostołe schyzmy w „dzikim kraju“. Mieszkańcy miasta dobrze pamiętają te niemiłe rysy twarzy, na której można było najlepiej wyczytać i poznać duszę i liście zamiary tego nieprzejednanego wroga katolicyzmu. Wysoka, chuda, z przedzielną na dwie części czarną brodą, postać ta jest nader charakterystyczna. Jako człowiek był charakteru lichego, który jest właściwą cechą wszystkich odszczepieńców: przy dużej oglądzie i wykształceniu, przez delikatne obchodzenie się z ludem starał się być jego duchowym przewodnikiem. Tracz wyrósł, i był wychowawcą jednej z rodzin naszej arystokracji, która nie przeczuwała kogo wychoduje. Po ukończeniu szkół, Tracz został księdzem unickim, a po zdradzeniu unii przyjął prawosławie i szerzył je w tutejszej okolicy. Za gorliwość nadzwyczajną był on nawet nie lubiany przez innych popów. Obsypywany zaszczytami i darzony zaufaniem rządu, utrzymywał stałe stosunki z Petersburgiem. Z apostołstwa Tracza władze rosyjskie musiały być w zupełności zadowolone. Przez swoje umiejętne postępowanie wskaźał się do duszy ludu, szcząc powoli, wytrwale i stale jad odszczepieństwa.

Po ukazaniu tolerancyjnym oweczarnia Tracza znalazła, ujrzał swoje dzieło i pracę całego życia w gruzach, przekonał się, że lud ten wytrwał po bohaterku przy swojej wierze. Wizytacja tutejszych parafii przez biskupa lubelskiego w 1907 r., widok wspaniałych banderyi włościańskich, masowe przechodzenie byłych unitów na katolicyzm sprawiły, iż Tracz zaczął się gryźć, martwić, a może i sumienie w nim drgnęło, rozchorował się i marnie skończył życie. — Przez swoje wykształcenie mógłby dla kościoła katolickiego położyć wielkie zasługi, a imię jego byłoby wspomnianie ze czcią, pozostałoby znane w historii walk męczenniczej Unii, jednak postępkami swymi i zdradą, zasłużył sobie jedynie na wzgardę.

Antoni Bor.

Na marginesie wojny.

Piękność małomiejska a wojna.

Wojna jednych zabija, drugich kaleczy, jeszcze innym porywa mienie, a w pewnym miasteczku francuskim zdarzyło się, że piękniejsza połowa tamtejszych mieszkańców przez jakiś czas znośić musiała wprawdzie tylko przykrość, ale zato zgola niepożądaną i niezwykłą.

Miejscowy komendant placu wydał bowiem surowy rozkaz, aby na drzwiach frontowych każdego domu umieszczony był spis jego mieszkańców, zawierający imię i nazwisko, zawód, a także i wiek bez różnicy płci szanownego lokatora. Wszystkie okoliczności miały być nadto w powyższym spisie potwierdzone przez miejscowego wójta. Ach! jakże złośliwi są ci mężczyźni!

Brzydza połowa rodzaju ludzkiego, zamieszkująca to miasteczko, przyjęła zarządzenie wojenne komendanta placu jako konieczność, względnie nawet obojętnie; także sędziwe matrony i szanowne matki poddały się temu rozporządzeniu bez protestu, a podlotki uśmieły się nawet serdecznie. W niesłychanie niemiłym położeniu znalazły się atoli miejscowe piękności z „wieków średnich“, tj. między 24-tem a — i t. d. (tego się nie wymienia) latem życia. O Boże!

coż komu do tego, ile sobie minionych wiosen i lat liczy np. p. Madeleine Thuillard, będąca jeszcze w kwiecie kształtów i skromności, o której oddawna bardzo poważnie myśli pan Pierre Camard, a który teraz albo sam albo za pośrednictwem swojej złośliwej ciotki pani Catherine Pesier może się dowiedzieć o zgola dla niego niepotrzebnej sprawie. Najstraszniejszą jest zaś ta czarna pieczęć wójta na dole. Pna Madeleine przechodzi przez kilka dni nieznośne katusze i ostatecznie dojrzuje jej pomysł, wykonany późnym wieczorem czy też nawet w nocy. Przechodnie mijający dom l. 20. na ulicy Kurkowej (rue des Potiers) zauważyli pewnego dnia, że cyfra wieku figurująca aż dotąd obok imienia i nazwiska nadobnej panny Magdaleny pomniejszyła się o liczbę z szeregu jednostek tak, że z 29 zostało 2 i... miejsce wolne do... domysłu — a discretion.

Pomysł okazał się świetnym, przyjął się nawet w całym miasteczku, a obeszło się także bez dalszych niemiłych następstw, gdyż dobroduszny komendant placu uwzględnił utracone położenie leciwych piękności miasteczka i nie żądał uzupełniania cyfry lat ich „średniego wieku“.

ANTONI WAŚKOWSKI.

Co rok...

Co rok w polu schną roztopy,
co rok sady kwitną —
dusza widzi się błękitną
jako nieba stropy.

Co rok łan się chyli złoty
i świat słońcem gorę,
co rok chłopy wną się skore
do żniw i omloty.

Szczęście światem się przewala
jak zawrotne koło —
piorun czyha nad stodółką,
burza łącie zdala.

I złe wodzi wkrąg oczyma,
lecać liście w sadzie —
po ugorach śmierć się kładzie,
śmierć — bieluchna zima.

Gdy ociekną z pól roztopy
i sady zakwitną,
dusza ujrzy się błękitną
jako nieba stropy —

i powróci w dniu pożytku,
i powróci zdala —
Szczęście w życiu się przewala
jak koło zawrotne.

umieszczona w broszurce przeznaczonej dla czeskiej ludności w krajach zagrożonych pod tytułem „Važte si české školy!“ obok A. Dandeta „Ostatnia szkoła“ i Laury Kielerowej: „Ich bin kein Preusse (Matice mladeje 8 1915/16).

Kilka razy również był drukowany „Bartek zwycięzca“ (w cz. Bartek lub Barta lub Bartos vitez) a w popularnym wydaniu w bibliotece Sleska kronika, wydawanej w Opawie, nosi tytuł „Janek Slavik, vitez gravelostky“. Powidka ze života czeskich (sic!) Slezanu w Prusku (przełożyła Maryka Hanyskowa). Również częścieli ukazywała się w pismach czeskich piękna nowela „Za chlebem“ (w cz. Za chlebem: „Pro kousek chleba“) i „Stary sluga“ (w cz. Plavecka legenda). Wielkie wrażenie zrobiły „Szkice węglem“, które drukowano nie tylko w pismach (Czty uhlem) ale i w wydaniu książkowym (Czere obrazky. Przetł. Vojtech Pakosta) w zbiorze nazwanym Zabawy wieczni. „Stary sluga“ i „Hania“ wydane zostały zaniemdugo w III roczniku biblioteki: Czeska biblioteka rodzinna w tłumaczeniu J. Hudeca. „Na marne“ przetłumaczył Cyril Moudry pod tytułem „Promarneo“ i wydrukował zaś we „Svetozorze“, tygodniku kiedyś tego pokroju jako „Tygodnik Ilustrowany“ (1885) drugi raz w książkowym wydaniu pod tyt. „Na zmar“. Nowy przekład tego dzieła sporządził Jaroslav Rozvoda do zbiorowego wydania dzieł H. Sienkiewicza.

„U źródła (Upramene) w tłumaczeniu V. Horaka wydrukowano w „Narodnich Listach“ „Bajkę Gabaty“ (Gabalova Bajka) we Valaszkich Hlasach i powtórnice w zbiorach nowel „Kytice z luhu slovanskyh a cizich toni II.: „Ten ci najmilszy“ — Zda ti milejsi, tłum. Celestya Trič w „Ruchu“, Czi on ti milejsi, tłum. Fr. Tichy w Ginnavanu: „Muszę odpocząć“ (Musim si odpoczinout) tłum. Frant. Vondraczek w „Narodnich Listach: Zda jesti ti milesi — tłum. K. Anders w zbiorze „Matice slovanska“. „Organiste z Ponikly“ (Varbanik

z Ponikly) tłum. Frant. Vondraczek w „Narodnich Listach“. „Ta trzecia“ (Ta troti) tłum. I. Semerad we „Vesne“, drugie tłum. Wacława Hamera w zbiorze Levne svazky novel. „Przez stepy“ (Po stepich) tłum. A. Schwaba-Polabieiego w „Kraconosi“, „Bądź błogosławiona“ (Bud blahoslavena) tłum. A. Hlavka w „Narodnich Listach; „Lux in tenebris lucet“ tłum. Wacław Kredba w Hlasu Narodu: „Sachem“, tłum. I. Semerad we „Vesne“; „Omyłka“ (Myłka) tłum. V. B. S-y w tyg. Zabavne listy: „Komedya omylek“ (Komedie omylu) tłum. Fr. S. Lipansky we Svetozorze: „Orso“, tłum. A. Schwab Polabsky w „Kolede“, w wydaniu zbiorowym Jaroslav Rozvoda, w bibliotece dla młodzieży.

„Janioł“ (Anđel) tłum. Fr. A. Hory w Plzenskich Listach; (Anđelicek) tłum. I. J. Langner w Kraconoseu (Handel) dr B. Prusie w zbiorze wyd. „Na jasnyn brzegu“ (Na slunecim pobreži) tłum. Jar. Lipensky w „Svetove knihovne“; „Pójdźmy za nim“ (Pojdim za nim) tłum. — q — (Lascyner) w zbiorze „Levsce svazky novel, w tłum. Jul. Kosnama oddzielnie, w tłum. dra Alfreda Rudolfa (Jej nasledujrje!) w Taborze: „Dwie drogi“, tłum. J. J. Langner we „Svetovej knihovne“, „Zórawie“ (Jerzabi), „Płomyk“ (Plamenek), „Sen“ „Co stało się jednego razu w Sydonie“ w tłum. Jaroslava Rozvody w dzienniku „Den“.

Pod tytułem „Skizy“ wydał Jaro Zalov (Rieger) w Cieplicach jako odcinek „Severoczeskeho delnika“. Szkice węglene, Janka muzykanta i Latarnika pod tytułem „Polsky lid“ (Lud polski) J. J. Langner w Svetove knihovne (bibliotece rodzaju Universalbibliotek Reklama) zbiór nowel Sienkiewicza z życia ludu polskiego.

Zbiorowe wydanie prawie ze wszystkich nowel Henryka Sienkiewicza wyszło później nakładem Edwarda Beanforta, głównego wydawcy dzieł znakomitego powieściopisarza w czternastu tomikach pod tyt. Drobne povidky H. Sienkiewicza, w których pomiesz-

WODOCIĄGI dla miast, gmin, folwarków, zakładów kąpielowych, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych i t. d.

POSZUKIWANIE, UCHWYCENIE ŹRODEŁ. WIERCENIE STUDIEN.

Ustawianie pomp. Instalacje domowe z klozetami, łazienki i t. d.

CENTRALNE OGRZEWANIE

wszelkich systemów i WENTYLACYE. — Łaźnie. — Mechaniczne pralnie i susznie i t. d.

Inż. LEONARD NITSCH i SKA

Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 18. Telef. 385.

Lwów, ul. Fredry Nr. 6, Telefon 1224.

NAJLEPSZE REFERENCJE Z DOTYCHCZAS WYKONANYCH ROBÓT

Składki na pomoc dla Litwy

(złożone w Administracji Głosu Narodu).

X. M. K. Łopuszna K 10; Dr. Dzikiewicz Eugeniusz N. Sącz K 10; Kadet Radwański K 2; A. Sucheni K 5; Z. K. K 50; Komitet Dnia litewskiego wśród młodzieży polskiej wg. wykazu K 233.75; H. M. K 10; uczennice I klasy a) szkoły wydział. w Samborze K 8 h 40; Spółka oszczęd. i pożyczek Wola Zarzycka K 30.

razem 359.15 K
do dnia dzisiejszego 4.604.59 „
Ogółem 4.963.74 K

Wyszczególnienie składek zebranych

Akademia handlowa: Grono profesorów 16 K; uczniowie klasy 1-szej, 2-giej, 3-ciej i 4-ty 13 K 55 h; Uczniowie dwa klas szkoły handl.: 1-sza a 10 K 84 h; 1-sza b 20 K; 1-sza c 12 K 90 h; 2-ga a 7 K 32 h; 2-ga b 12 K; 2-ga c 5 K 80 h; Słuchacze kursu absolwentek 9 K 80 h; N. N. 90 h.
Kursa wyższe dla kobiet im. Baranieckiego: 15 K 46 h.
Seminarium naucz. żeńskie im. św. Rodziny: Klasa 1-sza 8 K 70 h; 2-ga 6 K 90 h; 3-cia 4 K 50 h; 4-ta 12 K 47 h.
Prywatne gimn. żeńskie im. św. Jadwigi: Dyrektora 2 K; klasa 1-sza i 2-ga 2 K; kl. 3-cia 2 K 40 h; kl. 4-ta 1 K; kl. 5-ta 3 K; kl. 6-ta 1 K; kl. 7-ma 1 K 78 h; kl. 8-ma 4 K; N. N. 40 h.
Seminarium żeńskie im. Preisdanza: Kurs 1-szy 8 K 44 h; kurs 2-gi 3 K 10 h; kurs 3-ci 2 K 80 h; kurs 4-ty 66 h.
Kurs abiturjentów Akademii handlowej: 3 K 30 h.
Gimnazjum św. Anny: Klasa 8-ma 10 K 70 h; kl. 7-ma 9 K; kl. 6-ta 4 K 40 h; kl. 5-ta a 3 K 20 h; kl. 4-ta 4 K 82 h; kl. 3-cia a 1 K 19 h; kl. III-cia b 3 K 4 h; kl. 2-ga b. 24 h. Razem 36 K 59 h. Ogółem zebrano dotychczas kwotę 233 koron 75 hal.

Wiadomości od wywiezionych do Rosji.

Z Kopenhagi otrzymujemy w dalszym ciągu następujący wykaz osób wywiezionych w głąb Rosji.

Józef, Stanisław i Antoni Golińscy zawiadamiają brata swego Kazimierza Golińskiego we Włocławku, że żyją i zdrowi.

Zofia Zygała, Aleksandrowsk, Ek. gub., zawiadamia rodziców w Warszawie, Zakroczyńska 9, m. 4 i na Dobrej 24 ciotkę Emilię Świdorską; Antoni i Jerzy Knake zawiadamiają krewnych i znajomych w Warszawie i Piotrkowie, że są zdrowi.

Edward Malarski z żoną zawiadamia siostrę Helenę Woźnicką w Warszawie, Sienna 32, że są zdrowi, mieszkają w Moskwie, Preczystienka 10. Genio Woźnicki chodzi do szkoły, Wandzia jest na posadzie w Ekaterynosławiu, Robert jest w Piotrogradzie, Nowakowscy zdrowi. Jak rodzina, co z domem w Skierniewicach.

Marya Szymborska zawiadamia mec. Ludwika Ręczlerskiego w Warszawie, na Chmielnej 58, że adres jej: Moskwa, poczta główna, poste-restante.

Alojzy Brzozowski zamieszkały w Moskwie, bardzo prosi o wiadomość o Janie Wojszwille z Surwił pod Traszkanami i Aleksandrze Brzozowskiej ze Szło-

wian pod Onikszami, Witkomierski powiat, gub. Kowieńska. Krewni ich i dzieci zdrowi.

J. i A. Antonowiczowie z dziećmi i bratem Al. Januszewskim zawiadamiają braci w Wilnie, Antokolska 123, inż. I. Januszewskiego i I. Antonowicza, że mieszkają w Moskwie, Gorochowska nr. 29, m. 13.

Emilia Węciałowiczowa z Oknisty zawiadamia Sabinę i Adolfa Macieszów w Krakowie, ul. Czysła 13, że ze Stefką Macieszową i mężem mieszka w Smoleńsku, Wierchnie-Piatnicka nr. 2. Edward Jeleński z żoną, synami, córkami, synowami i wnukami w Orle, hotel „Rosja“. Wszyscy są zdrowi.

Zawiadamiamy rodziny nasze w Warszawie, że jesteśmy wszyscy zdrowi: Stanisław Andrzejczyk, żonę, dzieci i rodzinę ul. Żytnia 34. Franciszek Wierzeźnik — matkę, siostry i braci ul. Wronia 57-a., Janek zdrów. Henryk Bielański — żonę i rodzinę ul. Pańska 111. Andrzej Cichoćki — żonę, dzieci, ojca i brata ul. Nowolipie 14-a. Józef Szulowski — Stanisława Witkowskiego ul. Solec 59. Adam Ulkie — ojca, matkę, żonę i rodzinę ul. Dzielnia 83. Ignacy i Tomasz Skrzeczyński — dzieci i rodzinę, Przędzalnia na Woli. Maryan Dąbkiewicz — rodziców, ul. Piekarska 11, oraz Ludwikę Sławińską w Strychowie gub. Piotrkowskiej. Franciszek Skibiński — żonę swą ul. Browarna 13. Wacław Sierakowski — matkę, siostrę i rodzinę, Aleje Jerozolimskie 66. Odpowiedz prosimy pod adresem: Moskwa — poste-restante, pociąg sanitarny nr. 1039.

Zawiadamiam żonę moją Karolinę Piasecką w Warszawie ulica Nowo-Wolska 6 m. 5, że jestem zdrowy, mieszkam w m. Połocku ul. Kuropatkińska 44.

Józef i Bronisława Żubińscy z dziećmi Tadeusz i Stefcią z Warszawy, zawiadamiają rodzinę swoją, że żyją i są zdrowi, a także Ignacy Czapla zawiadamia ojca, żonę Kazimierę i siostrę Lucyę, że żyje i jest zdrowy. Adres: Moskwa, Sokolniki, ul. Iwanowska 28.

Andrzej Anioł, zawiadamia rodzinę swoją w Warszawie, ul. Szara 1, sień 8-ma, Wacława Rybińskiego ul. Krucza 29, m. 6. Marcela Zalewskiego, że jest zdrowy z dziećmi, żona mi umarła, mieszkam w Jarosławiu, ulica 2 Foksalna nr. 19, m. 1.

Bronisław Kabus z Mińska, zawiadamia rodzinę w Warszawie, że mieszka w Moskwie, ul. 1-a Mieszezańska, Kapelski zauł. nr. 8 m. 2, jest zdrowy, ożeniony z Maryą z Popków prosi o wiadomość o rodzinie żony i swojej.

Bronisławowie Strachoccy, Moskwa, 3-ci Samotoczny perout 11, m. 4, zawiadamiają ciotkę Frydrych i Zygmunta Lewandowskiego, Warszawa Miedziana 3, że wszyscy żyją i są zdrowi. Hela z dziewczynkami mieszka obok, Jankowie z nami. Witold i Stanisław w armii.

Stanisław i Natalię Wojtanis w Warszawie (ul. Przemysłowa 5, m. 42) zawiadamiają Edward i Ludwik Wojtanis (Ekaterynosław, Aleksiejewska 69), że są zdrowi i pracują na dawnych miejscach. Pieniądze wysłali.

Karol Orthwein zawiadamia rodzinę w Warszawie, że mieszka w Moskwie, Preczystienka 10, jest zdrowy.

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dziś w niedzielę Zesłanie Ducha św. Jutro w poniedziałek św. Jana i Antoniny.

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca rozpocznie się jutro o godz. 3 min. 30, zachód przypada o godz. 7 min. 59, długość dnia godz. 16 min. 19.

Kraków, dnia 11 czerwca 1916 r.

W miesiące zauważyć się dają coraz liczniejsze transakcje w realnościach, zawarto już kilka poważnych kontraktów kupna i sprzedaży, a dalsze pertraktacje są w toku. Faktorzy badają teren jak najdokładniej, obchodzą zagrożonych finansowo właścicieli, proponując im swe usługi. Znamiennym objawem powolnego powrotu do normalnych stosunków jest rozpoczęte udzielanie kredytu hipotecznego przez zamiejscowe banki. Jak wiemy „Boden Credit Anstalt“ z obcych instytucyj najwięcej jest interesowany w krakowskim kredycie hipotecznym. Obecnie rozpoczął on już wypłaty nowych pożyczek, jedną w kwocie 200.000 koron, drugą w 150.000 koron.

Nasze instytucje finansowe oprócz urgensów wysyłanych w sprawie zaległych rat, niepomyslały o uruchomieniu kredytu hipotecznego, który jedynie może powstrzymać przechodzenie własności realnych w niepowołane ręce spekulantów. Sądymy, że przykład wiedeńskich banków wywoła naśladownictwo, a jeżeli obecne instytucje uważają nasze hipoteki za pewne lokaty, zatem i nasze nie mają najmniejszych podstaw do obawy i dalszej zwłoki w wypłatach pożyczek wstrzymanych już przez szereg lat.

Z krakowskich instytucyj tylko „Powiatowa Kasa Oszczędności“ i „Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń“ w Krakowie w sporadycznych wypadkach udzieliły kredytu hipotecznego, a zatem okazały przynajmniej dobrą wolę, idąc w pomoc zagrożonym realnościom. W działach anonsowych pism coraz częściej czytamy o chęci lokat prywatnego kapitału na realnościach miejskich, co przemawia także o korzystnym zwrocie i pewności lokat, jakie tworzą realności. Sądymy, że nasze instytucje przystąpią do uregulowania kredytu, zajmą się w poszczególnych usprawiedliwionych wypadkach umorzeniem zaległości powstałych w czasie wojny, przez podniesienie kredytu hipotecznego z amortyzowanej już pierwotnie sumy, aby dać możność właścicielom realności do wybrnięcia ze smutnego położenia i przetrwania do normalnych czasów.

Zaniebanie tej akcyi ratunkowej musi spowodować liczne licytacje i sekwestry, a zarazem wytworzyć korzystny teren inwazyi dla obcych banków, które będą się starały wykorzystać te dziedziny, pewne dla źródła odpływu nadmiaru nagromadzonego kapitału. Ziemia i realności miejskie stają się najbardziej lakomym obiektem dla obcoplemiennych homonovusów, o tem powinny pamiętać nasze instytucje finansowe, aby rodzimym kapitałem utrwalić polskość naszych wsi i miast.

Lipcowe upały czekają na zwrócenie baczej uwagi w kierunku zdrowotności miast, zwalczania wszystkiego coby mogło stać się ogniskiem epidemii. Brak rąk do pracy utrudnia wiele prac zdążających do usunięcia nieczystości; odczuwamy w upalne dni bardzo przykre wonie spowodowane przez nienormalnie funkcjonujący aparat czyszczenia

ezono również i zapiski z teki WorszyHy (tłum. Jarosław Rozwoda). Tłumaczenia do tego wydania, częścią illustrowanego, dostarczyli głównie A. Schwab-Polabki, dr Borzywoj-Przesik, Jarosław Rozwoda, Jan Hudec, Wacław Kredba, Wacław Hamer, Jaro Żalov, J. J. Langner ii.

Powieść „Bez dogmatu“ wydana została nakładem E. Beauforta w tłumaczeniu J. J. Langnera, ale nie zrobiła tego wrażenia, co w Polsce i nie wywołała tyle dyskusyj: charakter czeski, wyrobiony w ogniu zaciętej i uporczywej walki o byt narodowy i daleki od szlachetczyzny — daleki jest od „płoszowszczyzny“ polskiej, podobnie jak od „obłomowczyzny“ rosyjskiej. „Rodzina Połanieckich“ w tłumaczeniu dra Duchosława Panyrca i „Wirry“ (Ve virech) w tłum. Jarosława Rozwody wydał również nakładem E. Beaufort z ilustracjami czeskiego malarza Venczeslava Czernego. Lecz podobnie jak w całym świecie, tak i w Czechach sławę Henryka Sienkiewicza ugruntowała powieść z czasów Nerona „Quo vadis“. A czeskie tłumaczenie I. I. Langnera jest jednym z najpiękniejszych w obcych językach. Już wyjątek z powieści tej, umieszczony w postępowym dzienniku „Czas“ pod tytułem „Pruni męczennicy“ (Pierwi męczennicy) wywołał wielkie zainteresowanie, a gdy dzieło to zaczęło wychodzić w bibliotece „Przitel domoviny“ (Przyjacieli ojczyzny) było rozchwytywane przez czeskich czytelników i przyjmowane z takim zapętem, jak żadna dotąd powieść. Wydanie to rychło zostało wyczerpane i wydawca E. Beaufort przygotował nowe, poprawione, gdyż w pierwszym wiele było błędów rzeczowych i stylistycznych. Za wydaniem tem nastąpiło kilka dalszych z ilustracjami włoskimi Adriana Minardi niewielkiej wartości artystycznej. Popularne, przez Józefa Hodka sumiennie przetłumaczone i dalszym komentarzami zaopatrzone wydanie „Quo vadis“ wydane zostało w Rokyčanach przez nakładem I. B. Zapotoecznego w zbiorze „Kramiora knihovna“, lecz wy-

danie to jest obecnie wyczerpane i prawdopodobnie w tym jeszcze roku powieść ta wydana zostanie w trzecim z rzędu już tłumaczeniu.

„Quo vadis“ przerobił dla teatru czeski pisarz A. Hoffmann; Przeróbkę tę grano na scenie miejskiego teatru miasta Kralovske Vinohrady (przedmieścia Pragi). Powodzenie, z jakim spotkało się „Quo vadis“, ułatwiło w Czechach drogę, a właściwie tryumfały pochod historycznym powieściom Henryka Sienkiewicza. Wprawdzie wydała ruchliwa wtedy firma wydawnicza Fr. Simačka wcześniej od „Quo vadis“, „Ogniem i mieczem“ (Ohnem i meczem) w bibliotece powieściowej „Sbornik ilustrowanych romanu“ (w której wydano również Kraszewskiego „Starą baśń“ z ilustracjami Andriollego). Wydanie to upiększone było oryginalnymi czeskimi ilustracjami malarzy Viktora Olivvy (tom I. i II) i E. Zillicha (tom III i IV); przekład ten Celestyna Friča, pozostawiający zresztą dużo do życzenia, nie miał powodzenia i cały prawie nakład pozostał w składach. Z zapomnienia uwolniło go dopiero nadzwyczajne powodzenie „Quo vadis“, którego wydawca E. Beaufort całe wydanie odkupił, wysprzedał i powtórnie wydał. Zajęcie się „Ogniem i mieczem“ wzrosło do tego stopnia, że na każdy zeszyt tygodniowo wychodzącej tej powieści, a potem „Potopu“ i „Pana Wołodyjowskiego“ w tłumaczeniu J. J. Langnera, oczekiwano tysiące odbiorców z gorączkową niecierpliwością i Kmicie stał się w Czechach osobistością popularną. „Potop“ (Potopa) i „Pana Wołodyjowskiego“ ilustrował Venczeslav Czerny i cała trylogia wyszła w bibliotece „Levna ilustrovana knihovna“. W innej bibliotece tegoż nakładem „Przitel domoviny“, również w tłumaczeniu I. I. Langnera wydano „Krzyżaków“ (Križaci).

Przekłady tych wielkich dzieł Henryka Sienkiewicza na język czeski niestety nie są tak poprawne, jakby na to zasługiwały. Pod względem stylu i sumiennosci przekładu można im wiele zarzucić; znać na nich robotę

pospieszną, a największym błędem jest, że używana terminologia wojenna jest niewłaściwa. Henryk Sienkiewicz, nim zabrał się do dzieła, sumiennie badał epokę swych powieści, studiował jej dokumenta, a zwłaszcza zapoznał się z terminologią wojenną. Terminologię tę zaś przyjęli Polacy ze sztuką wojenną od Czechów, którzy ją w wojnach husyckich udoskonalili i zwłaszcza armat i ruchomych taborów znakomicie używali. Mogł więc czeski tłumacz sięgnąć do starej czeskiej literatury i wziąć z niej gotową terminologię wojenną, która była wzorem polskiej — i Sienkiewiczowskiej. Lecz on nie znając jej dorabiał swoją!

W tej samej bibliotece „Levne ilustrovane romanu“ wydane zostało „Na polu chwały“ (Na poli slavy, velký historický roman z dob krále Jana Sobeskeho) w tłumaczeniu dra Borzywoja Prusika, która to powieść na czytelników czeskich robi wrażenie fragmentu, którego ukończenia oczekują podobnie jak nakładca, dopytujący się czy i kiedy Sienkiewicz doprowadzi powieść tę do końca.

Historyczne powieści Sienkiewicza wyszły również w pięknym Venczeslava Gernego ilustrowanem wydaniu dla młodzieży w ruchliwej nadzwyczaj księgarni nakładowej Jqs. R. Vilimka; „Quo vadis“, w tłumaczeniu Al. I. Zdeborsekeho (I. I. Langnera) „Ogniem i mieczem“, „Potop“, „Pana Wołodyjowski“ i „Krzyżacy“ w tłumaczeniu A. Spacila. „W pustyni i puszczy“. (V pustine a pousti) wydał E. Beaufort z ilustracjami V. Cutty w tłumaczeniu Jarosława Rozwody i dra Borzywoja Prusika. „Potop“ podobnie jak „Quo vadis“ uległ próbie zdramatyzowania, której podjęła się Marya Grohmannowa — lecz bez powodzenia.

Również dzieła dramatyczne Sienkiewicza bardzo wcześniej przyswojono językowi czeskiemu. „Na jedną kartę“ (Na jednu kartu) przełożył Celestyn Friča dla biblioteki „Slovanske divadla, sbirka dramatických spisů slovanských, którym biblioteka ta została rozpo-

FIRMA

POLECA NA OBECNY SEZON

JÓZEF MASSAR
w Krakowie, ul. Floryańska L. 15.

Doborowy skład towarów bławatnych i Konfekcyę dla Panienek, Chłopczyków i Dzieci.
Magazyn otwarty od 8-mej rano do 1-szej w południe, od 3-cioj popoł. do 7. wieczór.

miasta. W pierwszym rzedzie odkryte koryta „Młynówki” dają się najbardziej odczuć ulicom, przez które ona przepływa. Sądźmy, że nim nastąpi jej zasklepienie, gmina powinna uprosić Komendę twierdzy o dostarczenie jej potrzebnej ilości jeniców dla odczyszczenia zabójczego dla zdrowotności miasta koryta „Młynówki”. Powinno to nastąpić jak najwcześniej, jak niemniej odkażenie jej brzegów, gdyż zapowiadające się upalne lato sprzyjać może w takich warunkach szerzeniu się epidemii.

Z miasta.

Od Wydawnictwa. — Z powodu Zielonych Świąt następny numer „Głosu Narodu” wyjdzie we wtorek rano o zwykłej porze. W razie nadzwyczajnych wypadków wydamy w dni świąteczne nadzwyczajny dodatek.

Nagrody Akademii Umiejętności. Walne administracyjne posiedzenie Akademii Umiejętności, które odbyło się onegdaj, przyznało następujące nagrody:

1) Nagrodę z funduszu im. s. p. Erazma i Anny małżonków Jerzmanowskich, wynoszącą 44. 245 K 80 b, przyznano Henrykowi Sienkiewiczowi.

2) Nagrodę z fundacji s. p. Probusa Barczewskiego za pracę historyczną w kwocie 2.160 K przyznano profesorowi Józefowi Tretiakowi w Krakowie za dzieło pod tytułem: „Bohdan Zaleski na tulaćwie”. Życie i poezja na tle dziejów emigracji polskiej. Część II. 1838 do 1886 roku“.

3) Taką samą nagrodę w kwocie 2.160 K za dzieło malarzkie przyznano p. Stanisławowi Lentzowi w Warszawie za obraz pod tytułem: „Wspólny portret ostatnich profesorów b. Szkoły Głównej w Warszawie“.

4) Nagrodę konkursową im. Juliana Ursyna Niemcewicza na temat „Monografia z dziejów Litwy albo Rusi w epoce aż do Unii lubelskiej”, wynoszącą 2.500 K., przyznano po polowie, to jest po 1.250 K X. prof. Janowi Fijałkowi w Krakowie za pracę pod tytułem: „Kościoł rzymsko-katolicki na Litwie” i profesorowi Stanisławowi Kutrzebie w Krakowie za pracę pod tytułem: „Unia Polski z Litwą”, ogłoszone w dziele zbiorowym „Polska i Litwa“.

5) Nagrodę konkursową im. Lindego, wynoszącą 1.628 K 78 b, przyznano profesorowi Janowi Łosiowi w Krakowie za dzieło pod tytułem: „Przebieg językowych zabytków staropolskich do roku 1543“.

6) Nagrodę z funduszu im. książąt Jerzego Romana z Rozwadowa i Adama z Miżyńca Lubomirskich w kwocie 3.000 K przyznano prof. Stanisławowi Bądzyskiemu we Lwowie za pracę z zakresu fizjologii, a w szczególności za rozprawę „Wymiana materii i energii u zwierząt”, ogłoszoną w dziele „Fizjologia człowieka“.

7) Taką samą nagrodę w kwocie 3.000 K przyznano Drowi Stefanowi Kreutzowi w Krakowie za pracę z zakresu krystalografii, a w szczególności za rozprawę „Gipsy polskie. I Podkarpacie“.

8) Nagrodę z funduszu im. Konstantego Simona w kwocie 900 K przyznano profesorowi Tadesuzowi Godlew-

czeta. Jednoaktówkę „Ozyja wina“ przetłumaczono i wydano dwa razy: raz pod tytułem „Ci vinou?” w tłumaczeniu Lip. Coelestyna Friča jako 10 tomik tegoż Slovankeho divadla, drugi raz w tłumaczeniu A. Schwaba-Polabskiego w ohochnieckim divadle (amatorskim teatrze) jako 136 tomik tego zbioru sztuk teatralnych pod tytułem „Kdo to zavinil?“.

Sienkiewiczowskie „Listy z podróży“ (Listy z cest) w tłum. I. L. Langnera wydała firma Hejda i Tucek w bibliotece nazwanej „Nase Knihy“ (Nasze książki) załączając do nich i obrazki amerykańskie: Komedya omylek, Sachem i Orso. Te same listy z podróży w tłum. Jarosława Rozwody (Crty z Ameriky) wydał E. Beaufort, który połączył inne pomniejszych podróżnicze w tomiku nazwanym Dojmy z cest (Wrażenia z podróży) tłum. Jarosława Rozwody. „Listy z Afryki“ przetłumaczył Józef Paulik.

Każde nowe dzieło Henryka Sienkiewicza jest w Czechach przyjmowane z wielkim zajęciem i natychmiast tłumaczone i wydawane; każda wzmianka o nowej jego pracy z nadzwyczajną uwagą czytana. Pierwsze krytyczne studium o Sienkiewiczu napisał doskonały znawca polskiej literatury, tłumacz Słowackiego i Krasieńskiego, zasłużony poeta Franciszek Kvapil w miesięczniku „Osveta“. Oddzielną książkę o nim napisał F. R. Sekanina (Sienkiewicz, literacki studie) na korzyść ofiar w Poznańskim.

Odnaczenie Henryka Sienkiewicza nagrodą z fundacji Nobla uczeszyło podwójnie jego czcicieli w Czechach: raz dlatego, że został odznaczony lubiany i podziwiany pisarz, powtóre, że nagroda w osobie jego pierwszy raz przypadła słowiańskiemu autorowi. Nie bez znaczenia jest, że popularność Henryka Sienkiewicza, liczącego w Czechach miliony czytelników, zjednywa sympatyje czeskiej publiczności dla każdej sprawy, której podejmuje się lub w której głos zabiera wielki powieściopisarz polski.

Jaroslav Rozvoda.

kiemu we Lwowie za rozprawę pod tytułem: „O działaniu koloidów na produkta promieniotwórcze w roztworach“.

Nowy dyrektor szpitala św. Ludwika. Znany w szerokich kołach naszego miasta lekarz specjalista dla chorób dzieci Dr Otokar Lang, długoletni kierownik kolonii rabrzańskiej, został zamianowany dyrektorem szpitala św. Ludwika dla chorób dzieci w Krakowie. Instytucja ta oddająca wielkie usługi miastu w czasie wojny, zyskała zdolną wszechstronnie kierowniczą siłę. Dr Lang pełni od początku wojny służbę kierownika oddziału jednego z tut. szpitali fortecznych. Jako specjalista do chorób dzieci pracował przez dłuższy czas na klinice prof. Dra Macieja Jakubowskiego, a następnie na klinice prof. Dra Lewkowicza, w lecie zaś od lat dwudziestu ordynował w Rabce.

Pożegnanie wiceprezydenta Dra Ignacego Dembowskiego odbędzie się jak już donieśliśmy — w dniu dzisiejszym o godz. 12 w południe w gmachu gimnazjum św. Jacka. Młodzież szkolna przybędzie pod przewodnictwem swoich nauczycieli z orkiestrami i sztandarami. Punktem kulminacyjnym uroczystości będzie wprowadzenie ustępującego wiceprezydenta do przystrojonej auli gimnazjalnej, gdzie w imieniu grona dyrektorów przemówi radca rządu p. Tomasz Sołtyś. Imieniem profesorów pożegna ustępującego wiceprezydenta radca szkolny p. Antoni Mazanowski, a imieniem uczniów jeden ze starszych wychowanków krakowskich szkół średnich. Z kolei nastąpią produkcje muzyczne i wokalne.

Trwałą pamiątką tego dnia będzie fundusz im. Ignacego Dembowskiego, utworzony przez grona nauczycielskie na rzecz wdów i sierót po poległych nauczycielach szkół średnich.

Karty chlebowe dla kolejarzy. Wskutek zarządzenia Namiestnictwa, wstrzymano obecnie w Krakowie wydawanie kart chlebowych spółkom spożywczym kolejowym, gdyż spółki te zaopatruje bezpośrednio w mąkę zakład wojenny dla obrotu zbożem w Białej. Okazało się wszakże, że zakład ten nie dostarcza tym spółkom mąki w odpowiedniej ilości i jakości; wskutek tego na usilną interwencję ze strony krakowskiej dyrekcji kolei państwowych, poleciło prezydium miasta wydać wyjątkowo na najbliższy okres Spółkom kolejarzy karty na chleb.

Tydzień Czerwonego Krzyża. Komitet tygodnia Czerwonego Krzyża w Krakowie uprasza o cierpliwość te osoby, które w czasie tygodnia Czerwonego Krzyża zapisały się na członków, a dotąd nie otrzymały odznak. Inkasent komitetu odwiedził dotąd 800 osób, zapisanych na członków, zebrał od nich wkładki i wręczył odznaki; pozostało jeszcze do obejścia 400 osób. Nieodebrane przez uczniów szkolnych arkusze zgłoszeń na członków oraz jednorazowych datków (choćby niewypełnione) należy złożyć dla celów kontroli w biurze komitetu (Plac WW. Świętych 1, I. p.).

Z teatru ludowego. Dzisiaj popołudniu daną będzie melodyjna operetka „Gejsza“, wieczorem „Obrona Czechochowy“. W poniedziałek popołudniu po raz szósty ukaże się „Intryga i miłość“ z pp. Olską i Zahorską, pp. Pilarskim i Helleńskim. wieczorem powtórzoną będzie operetka „Nitouche“.

Z Polski i ze świata.

Z Kosowa. (Kor. wł.) Uzdrawiska w naszej okolicy pokuckiej ucierpiały bardziej, aniżeli w zachodniej Galicji. Tamtych prawie nie dotknęła fala wojenna i mogły choć w szarym zakresie prowadzić sezonu kąpielowe, gdy nasze uległy całkiem zniszczeniu (przy kolei delatyńskiej) albo, jak Kossów, opustoszał z powodu wyjątkowego losu wojennego. Właściciela lecznicy nie było blisko rok, więc zakład stanął ku ogólnej szkodzi, w czasie, gdy cierpienia nerwowe wskutek nadzwyczajnych wstrząsów u ludzi się wzmożyły i potrzebowały pomocy. Dopiero w tym roku mógł Dr Tarnowski go otworzyć, ale tylko na kilkanaście miejsc z powodu trudności obsługi i wyżywienia, bo choć jarzyn i owoców jest tu obfitość, to jednak dowóz innych pokarmów może być niepewny. Dotychczas przybyli pacjenci tylko ze sąsiednich powiatów, gdy goście z po za obszaru wojennego powstrzymują od wyjazdu trudności paszportowe. Mamy tu spokój i piękną pogodę, warunki pierwszorzędnej doniosłości dla nerwowo chorych.

Kamionka Strumitowa. (Kor. wł.) W mieście naszym, które posiada ważną placówkę kresową, t. j. gimnazjum z polskim językiem wykładowym, istnieje Towarzystwo Bursy im. T. Kościuszki. Przez kilka lat kierował instytucją przedwieśnię i tragicznie zmarły Dr Edward Piotrowski, który ją doprowadził do wysokiego stopnia rozwoju, dbając o byt materialny i wychowawcze zadania Bursy. Po jego śmierci objął dalsze kierownictwo Towarzystwa Bursy hr. Stanisław Henryk Badeni na prośbę Zarządu, który w ten sposób chciał wyrazić gorącą podziękę za serdeczną życzliwość względem instytucji, za żywe i szczerze popieranie jej interesów i celów; dzięki poparciu bowiem hr. Badeniego zdołano nabyć grunt pod rozszerzenie gmachu Bursy. On to wystarał się o pożyczkę w Banku kraj., o zapomogę w Wydziale powiatowym i K. B. K. Hr. Badeni zasiał też siewie Bursę funduszami, opałem i prowiantami. Polskie społeczeństwo oddało swą ukochaną placówkę w opiekunę rękę nowego prezesa w serdecznej nadziei dalszego szczęśliwego jej rozwoju. — W powiecie naszym objął z początkiem lutego kierownictwo administracji rzą-

dowej starosta Des Loges, który dał się rychło poznać jako zdolny, pracowity i energiczny urzędnik, dbały o dobro powiatu, o sprężystość agend urzędowych szczególnie na polu aprowizacji, która w naszym mieście pomyślnie się przedstawia. To też z zadowoleniem przyjęto wiadomość o odnaczeniu starosty Des Loges'a za jego gorliwą i owocną pracę na trudnym i odpowiedzialnym stanowisku.

Losy wolne od podatku. Jak dowiaduje się Biuro kor. osiągnięte w latach wojennych zyski z losów zagranicznych, chociaż one niewątpliwie podlegają podatkowi dochodowemu, a więc jeżeli spowodowały większy dochód w porównaniu z latami pokojowymi, powinny być u poszczególnych osób poddane także podatkowi zysków wojennych, będą od tego podatku zwolnione. Tutaj należą między innymi zwłaszcza także zyski z loteryi klasowej.

Z Wiednia donosi Biuro kor. W myśl uchwał galicyjskiego wieceu miast oraz konferencji demokratycznych posłów byli dziś pos. Maryewski, Federowicz, Stesłowicz, Gross, Klecki i Diamand, prowadzeni przez prezydenta miasta Krakowa Dra Leo, u odnośnych ministrów, aby przedstawić sprawę aprowizacji, sprawę akcji ratunkowej kredytowej dla ludności miejskiej oraz sprawę jak najszybszego aktywowania przemysłowej sekcji w centrali dla odbudowy Galicji. W wszystkich tych sprawach, w których deputacya znalazła poparcie ze strony namiestnika bar. Dillera i ministra dla Galicji Morawskiego, spotkali się posłowie u dotyczących władz z pełnym uznaniem swych życzeń, których najszybsze spełnienie obiecano.

Z Sosnowca donoszą do dabr. „Gaz. Pol.“: Na Pogoni z inicjatywy Zarządu Polskiego Związku Żelaznego i Górniczego czynione są zabiegi do zawiązania Koła Polskiej Macierzy Szkolnej. Po zapisaniu się odpowiedniej ilości członków, zwołane będzie ogólne zebranie, na którym dokonane będą wybory Zarządu.

Sekcya, zajmująca się urządzeniem wystawy obrazów i dzieł sztuki na rzecz kwesty pod hasłem „Ratujcie dzieci“ urządza na większą skalę wystawę obrazów. Obrazy będą zbierane od osób prywatnych przez specjalnie delegowanych kwestarzy i kwestarki. Wypożyczone obrazy będą dostatecznie zabezpieczone i zaasekurowane.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

W „Poranku literacko-artystycznym“ w sali „Uciechy“ 12. b. m. o godz. 11. przed południem urządzanym na dochód Sekcji opuszczonych dzieci przy Radzie Opiekunczej, prócz wymienionych już sił artystycznych wezmą udział p. Pisarska, śpiewaczka i p. Hallerówna, młoda utalentowana skrzypaczka.

Kurs dla sklepikarzy. Dnia 13. czerwca we wtorek o godz. 9. rano nastąpi rozpoczęcie kursu sklepikarzy dla inwalidów wojennych w Krakowie i wgląd w urzędnictwa i środki demonstracyjne kursu, w lokalu kursu w Szkole przemysłowej żeńskiej przy Alei Krasieńskiego.

Ślub panny Jadwigi Szaszkiewiczówny z p. Konstantym Tehórnickim odbył się 10. b. m. w kościele OO. Kapucynów w Krakowie. Obrzędu ślubnego dokonał X. kanonik Podwin, poczem rodzice panny młodej, pp. Gustawowie Szaszkiewiczowie z Rzemienia podejmowali gości weselnych w Grand Hotelu skromnym śniadaniem w dużej sali prześlicznie przybranej kwiatami. Z powodu żałoby w rodzinie pana młodego, jak niemniej z powodu „czasów wojennych“ orszak weselny ograniczony był do najbliższej rodziny, którą reprezentowali: Mikołajowie hr. Reyowia z córką Heleną, pani Lipska z córkami Honoratą, Stefaną, Konstancją i synem Mieczysławem, Eustachy hr. Romer z córką Maryą, Witoldowie Miliescy z synem, bar. Wilhelm Weckbecker z synem Pawłem, Henryk Tehórnicki, X. kanonik Podwin, Zdzisław Szaszkiewicz, Stanisław książę Jabłonowski, Alfred Biesiadecki, Fr. Wojnarowski, Dr Adam Bogusz, Feliks Bogusz, Tadeusz Paszkowski, Dr Theo Lierhammer, profesor łondyńskiej akademii muzycznej, który podczas obrzędu ślubnego śpiewał kilka pieśni solowych, wreszcie bracia panny młodej Włodzimierz i Antoni.

Pan młody, Konstanty syn s. p. Ekscelencyi Aleksandra i s. p. Maryi z bar. Weckbeckerów Mniszek-Tehórnicki, c. k. koncepista Namiestnictwa przy tutejszem Starostwie, postępowaniem swem jako urzędnik oraz jako obywatel-Polak zapisał się bardzo mile w szerokich kołach tutejszych.

Zgłoszenia do wszystkich klas 4-klasowej szkoły pospolitej z prawem publiczności 8-klasowego gimnazjum realnego z prawem publiczności i prawem odbywania egzaminów dojrzałości, 6-klasowego liceum przyjmują Dyrekcje wymienionych zakładów naukowych SS. Urszulanek w Krakowie (Starowiślna 3) codziennie między godz. 4—5 i pół popołudniu. Każdy zakład naukowy prowadzony jest odrębnie, pod osobnym kierownictwem. Starania o prawo publiczności dla liceum w toku. Egzaminy wstępne do I klasy gimnazjalnej i licealnej odbędą się w dniach 24 i 30 czerwca o godz. 3 popołudniu. Egzaminy prywatne i wstępne do klas wyższych 26 czerwca o godz. 9 rano.

Sprostowanie. W numerze wczorajszym (294) zdarzyła się w dziale nekrologii pomyłka w nazwisku zmarłej w tych dniach wikaryi klasztoru PP. Franciszkanek w Krakowie, które brzmi Marya Surowska, zamiast mylnie podanego: Szumlakowska.

NAJWIĘKSZY
FABRYCZNY
SKŁAD

KUFERÓW

:: WALIZ, TORB ::

NECESERÓW, — TOREBEK
DAMSKICH, PORTMONETEK,
PAPIEROŚNIC, — PORTFELI,
WIELKI WYBOR PARASOLI.

A. FRONCZ 17.
KRAKÓW, FLORYAŃSKA

Podziękowanie. Wnemu Panu Drowi Stanisławo Kurkiewiczowi za wyleczenie mnie z bardzo zrychłych i długo mnie trapiących dolegliwości składam na miejscu serdeczne podziękowanie

Apolonia Brzeczynska.

Podziękowanie. Na cele Sekcyi opieki nad dziećmi Legionistów wpłynęło z puszki u WP. Karoliny Sataleckiej 61 K 9 h do Krak. Kola Ligi Kobiet, które składa ofiarodawcom „Bóg zapłać“, oraz p. Jakóbowi za 100 kart z królami polskimi.

Na Dar Narodowy 3maja dla Macierzy Szkolnej w Cieszynie złożyli za pośrednictwem chorążego p. Jana Starzyka, oficerowie i podoficerowie 32 nowosądeckiego pułku obrony krajowej z frontu bojowego na rygielną listę składek 1. 309 pp.: T. Brzeczowski kadet asp. 12 K; Jan Starzyk chorąży 20 K; Gadek Kazimierz por. 25 K; Eugeniusz Juruś chorąży 15 K; Eugeniusz Borzędowski por. 20 K; Józef Pacana plutonowy 2 K; Jan Mituś chorąży 10 K; Stanisław Mróz plutonowy 2 K; Jan Soj por. 10 K; Matzenauer por. 20 K; Edward Poludniak chor. 10 K; Józef Koretz kadet asp. 2 K; J. Borkowski por. 10 K; Dr Andrzej Bystroń kadet asp. 10 K; Władysław Terlecki chor. 10 K; Jan Boruch chorąży 15 K; Tadeusz Łostecki poruc. 8 K; Zwoliński Karol kadet 10 K; Fr. Piskorz kadet 40 K; X. Władysław Jarzyna, kapelan wojskowy 30 K; Stanisław Lityński chorąży 20 K; Ludwik de Piątkowski por. 20 K; Herman nadpor. 20 K; Józef Kępski por. 20 K; Edward Stoy kadet asp. 10 K; Kazimierz Krechowicki nadpor. 6 K; Franciszek Batowski nadpor. 10 K; Rudolf Kostecki chor. 6 K; Herman nadpor. 2 K; Leopold Liehnowski chorąży 20 K; Jan Bar kadet asp. 20 K; Stefan Mrówka jedn. och. plut. 7 K; Jan Selbierak 10 K; Jan Kryspin-Trzeciak sekcyjny 5 K; Krz., kadet 10 K; N. N. 30 K; Leopold Staniczek kadet-asp. 5 K; N. N. 10 K; Oficerowie 12 komp. 194 K 40 h; N. N. 52 K 40 h; St. Berutkiewicz 16 K 20 h; Kwapiński chorąży 10 K; Kościuszkiński kadet asp. 10 K; P. Szydłowski chor. 10 K; Soczek porucznik 20 K; Lay chorąży 5 K; Franciszek Daszyński kadet 20 K; Z. A. porucznik 4 K 20 h; Lachędro chorąży 20 K; następnie na listach sporządzonych w rowach strzeleckich złożyły następujące oddziały tego samego pułk. piechoty obr. kraj.: I pluton 2 komp. 17 K 60 h; I pluton 3 komp. 64 K; II pluton 3 komp. 26 K 60 h; III pluton 3 kompania 35 K 30 h; IV pluton 3 polna kompania 30 K; II pluton 4 komp. 62 K 50 h; III pluton 4 komp. 31 K 80 h; IV pluton 4 kompania 37 K 10 h; I pluton 6 komp. 52 K 20 h; II pluton 6 komp. 33 K 10 h; III pluton 6 komp. 27 K; IV pluton 6 komp. 53 K 50 h; I kompania rez. baonu 8 K 60 h; II rez. kompania 44 K 80 h; razem koron jeden licząc sześćset dwadzieścia cztery i 30 hal. (1624 K 30 h).

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

Niedziela popołudniu: „Złoty wiek rycerstwa“.
Niedziela wieczorem: „Igraszki gubernatorowej“ (występ p. W. Siemaszkowej).
Poniedziałek popołudniu: „Ciocia z Honfleur“.
Poniedziałek wieczorem: „Madame sans gene“ (po raz ostatni, występ p. W. Siemaszkowej).
Wtorek: „Igraszki gubernatorowej“ (występ p. W. Siemaszkowej).

REPERTUAR TEATRU LUDOWEGO.

W niedzielę popołudniu: „Gejsza“.
W niedzielę wieczór: „Obrona Częstochowy“.

Wiadomości literackie.

Kwartalnik Historyczny. XXIX. Rocznik tego zasłużonego organu Tow. Historycznego, za rok 1915. pod redakcją prof. Dra Stanisława Zakrzewskiego, opuścił prasę. Pokaźny, jak na wojenny czas, tom (o blisko 500 str.) daje chlubne świadectwo faktowi, iż ruch naukowy pomimo ograniczonych warunków działania przecież się rozwija. Przegląd zaś treści wydanego tomu dowodzi, że wśród historyków naszych istnieje żywa wymiana myśli. Obecny kwartalnik jest poprzedzony bardzo sympatyczną kartą dedykacyjną, upamiętniającą w analityczny sposób odnowienie Uniwersytetu Warszawskiego. Spis rzeczy opiewa: Przemysław Dąbkowski: Z przeszłości ksiąg grodzkich i ziemskich buskich. Stefan Sohaniewicz: Z dziejów sejmiku wiszeńskiego (1673—1732); jest to omówienie XXII. tomu Aktów grodzkich i ziemskich, opracowanych przez Prochaskę. Zygmunt Luba Radziwiński: Marszałkowie Wołyńskiej Ziemi przed Unią Lubelską i miana ich spadkobiercy Marszałkowie szlachty wołyńskiej w porzobiorowej dobie. Adam Skalkowski: Oficerowie polscy stu dni. Oskar Halecki: O początkach szlachty i heraldyki na Litwie (z powodu prof. Dra Władysława Semkowicza: Braterstwo szlachty polskiej z bojarstwem litewskim w unii horodelskiej 1413 roku). Władysław Podlacha: Niektóre zagadnienia nowożytnej historii sztuki (Uwagi z powodu książki: Die Methode der Kunstgeschichte. Ein Versuch von Dr. Hans Tietze). Władysław Semkowicz: W sprawie początków szlachty na Litwie i jej ustroju rodowego (z powodu powyższej rozprawy Dra Haleckiego). Roman Grodecki: Studya nad dziejami gospodarczymi Polski XII. wieku (z powodu rozprawy Dra K. Tymienieckiego: Majętność książęca z Zagóściu i pierwotne uposażenie klasztoru Joanitów na tle osadnictwa dorzecza dolnej Nidy w XII. w.). W Miscellaneach podaje Dr Władysław Abraham najstarszy, dotąd nieznan przywilej odpustowy papieża Aleksandra V. dla katedry łacińskiej we Włodzimierzu Wołyńskim z dnia 3. sierpnia 1409; a prof. Dr Ludwik Finkel podaje List Michała Głińskiego o bitwie pod Kleckiem 1506 r. List ten posiada dla nauki duże znaczenie, gdyż nie popiera późniejszych oskarżeń przeciw Głińskiemu. Szereg recenzji wyszedł z pod pióra Dra Haleckiego, Dra Hartleba, Dra Kleinera, Polackówny Maryi, prof. Abrahamy, Dra Konopczyńskiego, p. Soldiera, p. Landwirtó-

wnej, Dra Gawlika, Dra Zygmuta Batowskiego (z powodu pracy Mieczysława Skrudlika: Tomasz Volabella, jego życie i dzieła), p. Regorowicza, Dra Heleny Polackówny (z powodu Szelągowskiego; Wici i Topory), prof. St. Zakrzewskiego, prof. Finkla. Ta ostatnia recenzja zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ jest poświęcona omówieniu niemieckiego dzieła, które niedawno wyszło z pod pióra E. Ziviera p. t. Neuere Geschichte Polens I. Bd. Die zwei letzten Jagellonen (1506—1572). Sąd prof. Finkla o tem dziele zamyka się w końcowym zdaniu recenzji: „Wyprzedziła nas w tem zadaniu, jak w tylu innych okresach historyografia niemiecka — ale nie zastąpiła“. Bibliografia historii polskiej i Kronika zostały opracowane przez Helenę Polackównę i Dra T. E. Modelskiego. Wartość obydwu tych dzieł jest tem większa, że brak komunikacji utrudnia ciągle w największym stopniu zdanie sprawy z obrazu piśmiennictwa naukowego polskiego w obecnej dobie. (Cena niniejszego rocznika 16 koron, a skład główny w Księgarni Gubrynowicza we Lwowie).

Biuletyn austro-węgierski.

Wiedeń, dnia 11. czerwca.

Urzędowo donoszą dnia 10. czerwca:

Wschodni teren,

W przeciwieństwie do onegdajszego dnia rozgorzały wczoraj na całym froncie północno-wschodnim znowu nadzwyczajnie zacięte walki.

Między Oknem i Dobronowcami odparto w jednym miejscu ośm, w drugim pięć ciężkich ataków, przy czem odznaczył się szczególnie nasz śląski batalion strzelców nr 16.

Nad dolną Strypą zepchnęły znaczne rosyjskie siły po zaciętem zmaganiu się nasze wojska ze wschodniego na zachodni brzeg.

Na północny zachód od Tarnopola odparliśmy liczne rosyjskie ataki.

W obszarze Łucka toczy się walka na zachód od Styru.

Koło Kołków i na północny zachód od Czarteryjska przeszkodzono rosyjskim próbom przejścia.

Włoski teren.

Wypady Włochów na kilka pozycji naszego frontu między Adygą a Brentą zostały odparte.

Do dotąd zliczonych jeńców w obszarze atakowym doszło przeszło 1500, w tem 25 oficerów.

Przed przyczółkiem mostowym Tolmin zniszczyły nasze wojska po silnem działaniu artylerji przeszkody i schronienia części nieprzyjacielskiego frontu i powróciły z tego przedsięwzięcia z 80 jeńcami, w tem pięciu oficerami, oraz z jednym karabinem maszynowym i innym łupem wojennym.

Południowo-wschodni teren.

Nad dolną Vojsą rozpędzono ogniem włoskie patrole.

Zast. szefa sztabu jeneralnego v. Höfer mp.

Biuletyn niemiecki.

Berlin, dnia 11. czerwca.

Wielka główna kwatera ogłasza dnia 10. czerwca:

Zachodni teren.

Na zachodnim brzegu Mozy kontynuowano skutecznie zwalczanie nieprzyjacielskich baterji i obozów oszańcowanych.

Na wschód od rzeki nasze wojska atakowały dalej.

W zaciętych walkach wyrzucono nieprzyjaciela z wielu stanowisk na grzbiecie wzgórz na południowy zachód od fortu Douaumont, w lesie Chapitre i na grzbiecie Fumin.

Na zachód od warowni Vaux zdobyli strzelcy bawarscy i wschodnio-pruska piechota silny nieprzyjacielski fort połowy, który wraz z załogą, liczącą jeszcze przeszło 1500 żołnierzy i 22 karabinami wpadł w nasze ręce.

Ogólna liczba jeńców od dnia 8. czerwca wziętych, wynosi 82 oficerów, więcej niż 1500 żołnierzy.

Na Hartmannsweilerkopf niemiecka patrola przywiodła sporo Francuzów jako jeńców z rowów nieprzyjacielskich.

Wschodni i bałkański teren:

U niemieckich wojsk nie zdarzyło się nic, co by miało znaczenie.

Naczelné kierownictwo armii.

W Salonikach.

Dalsze zarządzenia koalicyi.

Berno szwajc. (B. kor.) „Nouvelliste de Lyon“ donosi, że w miejsce greckiego komendanta portowego przyszedł do Salonik francuski oficer marynarki.

Równocześnie zarządzone a r e s z t nad wszystkimi w portach francuskich się znajdującymi okrętami greckimi.

Blokada trwa w dalszym ciągu.

Amsterdam. (B. kor.) „Times“ donoszą z Aten, że koalicya mimo zarządzonego przez rząd grecki odesłania do domu starszych roczników utrzymała w mocy zarządzenia wydane na morzu.

Ruchy wojsk koalicyi.

(—) Sofia. (Tel. pryw.) „Kambana“ donosi z Aten: Naczelná komenda wojsk koalicyi w Salonikach wysłała grupę, liczącą 40 tysięcy żołnierzy w kierunku ku Kawali dla uprzedzenia wojsk niemiecko-bułgarskich, które miały ten punkt obsadzić.

Inna grupa w sile 30 tysięcy żołnierzy odeszła do Seres — a równocześnie obsadzono linię kolejową Seres—Kawala siłą około 20 tysięcy ludzi. W ten sposób zgromadziła koalicya w południowo-wschodniej Macedonii silną armię, która w danym razie mogłaby tam prowadzić defenzywę.

Obsadzenie wyspy Thasos.

Londyn. (B. kor.) Reuter donosi z Aten: Według telegramu z Kawali Francuzi obsadzili wyspę Thasos.

Z Rosji.

Biuletyn rosyjski.

Wiedeń. (B. kor.) Z wojennej kwatery prasowej donoszą: Biuletyn rosyjski z dnia 9. czerwca. Front zachodni: Bitwa na Wołyniu i w Galicyi trwa dalej. Niemcy próbują powstrzymać rozwój ofenzywy na froncie Prypeci. Stwierdzono przybycie sił niemieckich w okolicy na północ od Polesia. Wśród jeńców zgłoszono wielu Niemców. Mimo silnego oporu nieprzyjacielskiego w kilku miejscach atak nasz postępuje naprzód na całym froncie od Prypeci aż do granicy rumuńskiej. W kilku miejscach nasza kawalerja miała sposobność zaatakować nieprzyjaciela.

O poszczególnych sukcesach bojowych donoszą: 1) Szwadron kozaków koło Buska, 24 km. na północny wschód od Łucka, zaatakował z tyłu nieprzyjacielskie pozycje ufortyfikowane i zdobył dwa działa, 8 wozów amunicyjnych i 200 skrzyń z amunicyją. 2) Nasze oddziały wywiadowcze zdobyły koło Boratyna 10 km. na południowy wschód od Łucka, dwa działa 10 centymetrowe i wzięły do niewoli 4 oficerów i 160 żołnierzy. 3) Koło Dobratyna nad Ikwą, 11 km. wzdłuż rzeki od ujścia Ikwy do Styru, zdobyliśmy jedno działo 10 centymetrowe i 55 wozów amunicyjnych. Oprócz innego łupu zabraliśmy jeszcze 30 zbiorników z trującymi gazami.

Nasze młode wojsko współzawodniczy co do odwagi ze starymi, wypróbowanymi pułkami i tak np. pułki jednej dywizji obrony krajowej w energicznym ataku wyparły nieprzyjaciela poza Styry i zdobyły w dalszym ciągu przyczółek mostowy Rożyszcze, 19 km. na północ od Łucka. Wzięliśmy mniej więcej 2500 Niemców i Austryaków do niewoli i zdobyliśmy karabiny maszynowe, wzięliśmy też bogaty łup. Nasze wojska przekroczyły Strypę i dotarły do Złotego Potoka, 5 km. na zachód od dolnego biegu Strypy. Podczas tych walk generał Mikuli, dowódca jednej z naszych armii operujących, został ciężko raniony. Liczba jeńców wzrasta ciągle. Dnia 7. bm. wieczorem artylerja nieprzyjacielska bardzo silnie ostrzeliwała nasze stanowiska dalej na północ. a w nocy 8-go nieprzyjaciel wielkimi siłami zaatakował. Wszelkie próby zbliżenia się do naszych stanowisk zostały unicestwione.

Koło dworca Mołodeczno samolot nieprzyjacielski rzucił cztery bomby; 5 samolotów niemieckich przejechało ponad Logiszynem, 26 km. na północ od Pińska i rzuciło 50 bomb. Jeden aparat zestrzelony przez naszą artylerję, spadł w obrębie linii niemieckich na ziemię.

O żywność dla Czarnogóry.

Odmowne stanowisko rządu włoskiego.

Wiedeń. (B. kor.) Z wojennej kwatery prasowej donoszą: Metropolit Czarnogóry Mitrofan i prezydent skupczyny Milodojic oraz kilku wyższych

R. Witkowski Kordas
w Krakowie, ul. Wiślna L. 6

Największy wybór aparatów kościelnych
jak: Ornaty, Kapy, Dalmatyki, Baldachimy, Stuffy, Sukienki, Chorągwie, Sztandary, Kielichy, Puszki, Monstrancje, Lich-tarze, Żelaza do opłatków, Komże, Alby, Koronki, Adamaszki, Brokaty, Aksamity, Fręzle, Galony.

czarnogórskich dygnitarzy zwróciło się do ambasadora Stanów Zjednoczonych we Wiedniu z prośbą o interwencję u rządów ewrosojuszu, aby te pozwoły na transport środków żywności dla ludności cywilnej Czarnogóry z magazynów rządu czarnogórskiego w Salonikach na pokładzie neutralnego parowca do Antivari.

Włoski minister spraw zagranicznych zawiadomił w drodze amerykańskiej ambasady w Rzymie ambasadę amerykańską w Wiedniu, że rząd włoski nie jest skłonny na pozwolenie przewiezienia należących do Czarnogóry środków żywności do Antivari.

Pogotowie wojenne Holandyi.

Oświadczenie rządowe.

Haga. (B. kor.) Holenderska główna kwatera ogłasza długie doniesienie prasowe z odpowiedzią na kwestję, czy armia holenderska jest przygotowana na wypadek wojny.

Oświadczenie donosi, że tak rządowe zakłady jak i prywatne fabryki pracują nad produkcją materiału wojennego tak, że położenie od sierpnia r. 1914. znacznie się polepszyło i zapasy amunicji i poważnie się zwiększyły. Zdolność produkcyjna istniejących fabryk daje gwarancję dostatecznego przyrzwy amunicji. Również materiał działowy znacznie zwiększono jak i inne środki wojenne bardzo wzmożono.

Na wybrzeżu flandryjskiem.

Doniesienie angielskie.

Londyn. (B. kor.) Urzędownie. W czwartek wieczorem patrol angielski, złożony z monitorów i kontrtorpedowców, stoczył na wysokości Zeebrugge walkę z nieprzyjacielskimi kontrtorpedowcami, które po oddaniu do nich strzałów powróciły do portu. Z naszej strony nie było ani strat, ani uszkodzeń.

We Włoszech.

Rosyjska delegacja wkwaterze wojennej.

Rzym. (B. kor.) Rosyjscy parlamentarzyści w towarzystwie rosyjskiego ambasadora odjechali do głównej kwatery celem złożenia wizyty królowi i Cadornie.

Z izby włoskiej.

Zurych. (B. kor.) Na początku wczorajszego posiedzenia izby włoskiej dep. Pietra valle gloryfikował rzekome decydujące zwycięstwa Rosyan i prosił prezydenta, by wyraził Dumie solidarność izby włoskiej, jakoteż niewzruszoną wiarę w stateczne w zwycięstwo sojuszników.

Prezydent Marcora oświadczył gotowość po temu i dołączył wyrazy podziwu dla niezwykłej armii włoskiej.

Podsekretarz Alfieri wyraził serdeczny udział rządu w tej manifestacji dla wojska włoskiego i rosyjskiego.

Przy głosowaniu nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych, którem to ministerstwem kieruje Sallandra, przyjęto ten budżet tylko 191 głosami przeciw 120. Odezwały się ironiczne głosy, że znowu zwolennicy Giolitti'ego głosowali za rządem, aby Sallandra pozostał jeszcze na swoim stanowisku. W pobocznych salach izby ostatnie odwiedziny posłów z Dumy rosyjskiej doprowadziły do epizodu bójki między dep. Bevione a dep. Mazzonim, który rozdawał obrazki przedstawiające wysiłek na Sybir.

W Królestwie Polskiem.

Wiedeń. (B. kor.) Z wojennej kwatery prasowej donoszą:

Dopuszczenie ludności do administracji na polskim terenie okupacyjnym.

Naczelną komendę armii wydała do generał-gubernatorstwa wojskowego w Lublinie następujący rozkaz datowany z dnia 7. czerwca:

Dla wzmocnienia zaufania między c. i k. zarządem wojskowym a mieszkańcami naszego obszaru okupacyjnego byłoby rzeczą pożądaną ludności polskiej zarówno na wsi jak w większych miastach przyznać reprezentację, któreby w sposób zaufania godny przedstawiały c. i k. administracji wojskowej życzenia i żądania nie ulegające wpływowi interesów specjalnych.

W tym celu należy dopuścić do współpracy istniejące reprezentacje gmin wiejskich. O ile ich mandat wygasił lub też o ile nie pozostają w bezpośredniej styczności z interesami mieszkańców gminy, należy przeprowadzić nowe wybory według istniejących ustaw krajowych. Odnosnie do zarządu lokalnego po wsiach pozostawić należy gospodarkę gminną reprezentacyom gminnym pod odpowiednią kontrolą. Inne zarządzenia administracyjne, o ile sięgają do zakresu działania i o ile się przez to nie dotyka innych kół interesowanych, mają być pozostawione do woli. Przy zarządzeniach komendy okręgowej należy odwoływać się do współdziałania gmin, o ile ich siły wystarczają i spożytkowywać ich znajomość żądań i potrzeb ludności.

Jeszcze donioślejszem jest ukształtowanie i zakres działania reprezentacji gminnych w wielkich miastach. Skuteczne kierowanie życiem gospodarczym i handlowym wymaga także ścisłej styczności z intere-

sami lokalnymi, co osiągnąć można przez reprezentację gminną miejską z wyboru. General-gubernatorstwo wojskowe ma więc niebawem przedstawić wnioski, w jaki sposób należy utworzyć reprezentację gmin miejskich i jakie należałoby przyznać im prawa i zadania. Wywieranie wpływu na władzę administracyjną gmin miejskich przez organa c. i k. administracji wojskowej należy ograniczyć na podstawie ordynacji miejskich, które mają być wydane o tyle, o ile to jest możliwe ze względu na interesy c. i k. administracji wojskowej i na uporządkowane kierownictwo spraw.

Dla poinformowania komend okręgowych o doniosłości gospodarczej ich zarządzeń należy powołać m. żółw zaufania względnie przedstawicieli gminy, ewentualnie także odpowiadającej sile podatkowej tych mieszkańców. To ciało doradcze, któremu by można nadać oficjalną nazwę rady okręgowej, miało być powoływane w okresach czasu mniej więcej co miesiąc na obrady w miejscach siedzib komend okręgowych. Zarządzenia, które oddziałują silnie na interesy gospodarcze ludu należy przedewszystkiem przedkładać radzie okręgowej do zaopiniowania, a jej propozycje i inicjatywy należy w każdym wypadku rozważać. Powzięta uchwała ma być zakomunikowana radzie okręgowej. Co się tyczy organizacji rad okręgowych i reprezentacji gmin miejskich jakoteż ponownego wprowadzenia w życie przepisów ustaw krajowych co do gmin wogóle, należy jak najszybciej przedstawić wnioski.

Katastrofa krążownika „Hampshire“

Szczegóły.

Londyn. (B. kor.) Reuter. Korespondent „Daily Mail“ z Aberdeen donosi: Parowce, które przyjechały do Aberdeen opowiadają następujące szczegóły o „Hampshire“: Kitchenier i jego sztab udali się koleją aż na skraj północnej Szkocji, i tam wsiadli na pokład okrętu.

W poniedziałek mniej więcej o godz. 7. wieczorem krążownik odjechał. Wiał wtedy silny wicher ku wybrzeżu. Nieszczęście wydarzyło się około godz. 8. na północ od zatoki Skaili, na wybrzeżu zachodniem największej z wysp Orkney. O godz. 8. min. 35 łódź patrolująca doniosła, że okręt wojenny stoi w pobliżu w płomieniach, że jednakże nie słyszano żadnej eksplozji. W 20 minut potem krążownik zatonął. Z wybrzeża widziała ludność jak z krążownika spuszczone 4 łodzie. Rozbiły się one o skały nadbrzeżne. Wyjechały okręty, by nieść pomoc, nie znalazły jednak już ani śladu z okrętu wojennego, ani pływających zwłok. Szalupa kapitana próżna przygnana została na ląd; 12 ludzi trzymających się tratwy, przygnało morze. Chociaż byli całkiem wyczerpani, niektórzy z nich przeciw szepetom mogli powiedzieć, że Kitchenier był na pokładzie okrętu wojennego; potem ludzie ci zapadli w sen. 70 do 80 zwłok znaleziono na skałach. Niektóre były jeszcze ciepłe. Walka ich z żywiołem musiała być straszna, morze zdarło z nich ubrania. Inni wśród rozpaczliwych prób wdrapania się na skały postradali paznokcie u rąk i nóg.

Wiadomości telegraficzne

„Głosu Narodu“ z dnia 10 czerwca 1916 r.

Biuletyn turecki.

Konstantynopol. (B. kor.) Agencja Milli. Główna kwatera wojenna. Front kaukaski: W centrum wazymny ogień piechoty. Na lewym skrzydle jeden z naszych oddziałów dokonał silnego napadu ogniowego na wojska nieprzyjacielskie, zajęte pracami fortyfikacyi, wypędził je z ich stanowisk i obsadził te stanowiska.

Utrzymanie czasu normalnego.

Berno szwajc. (B. kor.) Rada związkowa po szczegółowej dyskusji postanowiła nie wprowadzać w Szwajcarii czasu letniego.

Wycofane banknoty 20-koronowe.

Wiedeń. (B. kor.) Cofnięte obwieszczeniem banku austro-węgierskiego z d. 11 czerwca 1908 r. banknoty 20-koronowe z datą 31. marca 1900, które jeszcze przyjmują do wymiany główne i filialne zakłady bankowe, nie będą po dniu 30. czerwca br. ani więcej wykupywane ani wymieniane.

Ernest Reyer“.

Paryż. (B. Kor.) „Petit Journal“ donosi: W Nantes wyrażają obawę, że wielki francuski trójmasztowiec „Ernest Reyer“ zatonął. Opuścił on w lutym południową Afrykę i oddawna niema o nim wiadomości. Znalezienie szczątki okrętowe nasuwają przypuszczenie, że okręt koło Quesant najechał na minę i zatonął wraz z załogą liczącą 35 ludzi.

Mianowanie.

Wiedeń. (B. kor.) „Wiener Zeitung“ ogłasza: Docentowi fizjologii i nauki o wyżywianiu zwierząt domowych w uniwersytecie w Krakowie drowi Feliksowi Rogozińskiemu nadał cesarz tytuł nadzwyczajnego profesora uniwersytetu.

Nadesłane.

Dr. AUGUST LORIA

ordynuje jak w latach ubiegłych

MARIENBAD
Haus Gutenberg, Waldbrunnstrasse.

Zawiadomienie!

Dr B. i St. Drobnerowie, Zjednoczone magazyny.

Fr. Lenert, ul. Sławkowska,
Reim i Ska, Rynek A—B.
Sporn i Ska, Floryńska,

zamykają swe handle nadal o godzinie 7 wieczorem.
P. T. Odbiorcy raczą laskawie zakup swe przed godz. 7 wieczór załatwiać.

PENSYONAT
WARSZAWIANKA
Drowej J. Wilczyńskiej.

PENSYONAT
KONSTANTYNÓWKA
Marty Marchlewskiej.

ZAKOPANE ul. Jagiellońska
Prospekty adw. ...
Otwarty cały rok ...

Kalodent
do zębów. 90 halerzy.

NESTLEGO
najlepsze pożywienie dla niemowląt, dzieci oraz rekonwalescentów po przebytych chorobach żołądka i kiszek.
Do nabycia każdego czasu.

Wzróbna puszkę i pouczająca lekarską broszurkę o pielęgnowaniu dzieci dostać można zna w Towarzystwie Nestlego mączki dla dzieci, Wiedeń I., B'berstrasse 36a

epidemiach i w szpitalach
chorobach zaraźliwych
najskuteczniejszy środek * oszczędny
Giesshübler

†
Na intencję s. p.
Teresy z Dymidowiczów
Włodzimierzowej Witkowskiej
na dniu 14-go czerwca we środę, w rocznicę jej zgonu, odbędzie się w kościele Św. Marka, o godzinie 10-tej
MSZA ŻAŁOBNA
na którą zapraszają pozostali mąż i syn.

†
Za duszę s. p.
Heleny Rzepeckiej
zmarłej w Poznaniu dnia 22. maja 1916 roku
odbędzie się
NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE
w kościele Franciszkańskim przed ołtarzem M. B. B.
dnia 13 czerwca o godzinie 7 rano.

Kraków, plac Dominikański 1.

VI. c. k. loterya klasowa

kapitał do wygrania przeszło

16,000.000 koron

ewentualnie główna wygrana

1,000.000 koron

☒ Premia 7.000.000 koron. ☒

Wygrane po:

300.000	70.000	30.000
200.000	60.000	25.000
100.000	50.000	20.000
80.000	40.000	itd. itd.

Co drugi los wygrywa Losy do I-szej kasy.

CIĄNIENIE: PD 14 I 15 CZERWCA 1916.

Cała 40 koron. Ęwierć 10 koron.
Pół 20 koron. Ósme 5 koron.

BRACIA SAFIER

Kraków, plac Dominikański L. 1.

Plany gry bezpłatne.

1210

„ESTA“
niezawodna pasta na

NAGNIOTKI

wyrobu: B. Sokalskiego, aptekarza w Kęlnach.

Setki uznań i podziękowań. 1041

Do nabycia w aptekach po 60 halerzy.

„TECHNICZNE BIURO
DLA SPRAW ODBUDOWY KRAJU“

Spółka z ogranicz. odpow.

Lwów, Zimorowicza 9. Godz. urzęd. 9—1.

Przeprowadza oceny szkód wojennych i wykonuje wszelkie prace techniczne, które są uznane przez Wojenny Zakład Kredytowy. pismem z dnia 20. IV. 1916. L. 6937/16., jako miarodajne.

„DEWAJTIS“¹⁰⁴⁴

znakomitą krajową wodę stołową wysłał Zarząd dóbr w Pacykowie pod Stanisławowem

Środki

OWADOGUBNE

Zacherlin, Proszek Perski i Andela

: : : SZMARAGDYN : : :

zielony proszek przeciw karakonom.

: : : TING-TING na pluskwy : : :

PRZECIWI MOLOM:

PAPIER I WORKI JUCHTOWE, NAFTALINA,

PACZULA ziółka przeciw molom.

KAMFORA — GLOBOL 973

poiecają najtaniej

REIM I SKA

Kraków, Rynek 37. A-B

Apropozycja baraków K. B. K. w Oświęcimiu
poszukuje:

kucharzy, kucharek i pomocników kucharskich.

Zgłoszenia co dzień do 12-stej w południe do restauracji p. WÓJCIKA ul. Sienna Nr. 6. w Krakowie lub wprost w barakach w Oświęcimiu. 1113

GRZYBY
suszone, ładne

dostarcza

po K. 14 za 1 kilogram

za gotówkę z góry

Związek Ekonomiczny Kółek rolniczych we Lwowie
czasowo w Bielsku, Zunfthausgasse 1, II P

Kupię większą willę z ogrodem

w miejscowości położonej n-d Skawą, Rabą lub Dunajcem przy stacjach kolejowych położonych na przestrzeni: Maków-Skawce, Chabówka-Mszana dolna, lub na przestrzeni: Poronin-Nowy Targ. Dokładne podanie położenia, odległości od stacji i rzeki, ilości ubikacji, rozmiarów i ceny proszę nadsyłać pod szyfrą „Letnisko rybackie“ do biura anonsów Hopeasa i Salsomonowej w Krakowie. 1105

Roczny wyrób 12,000.000!

Cegłę, dachówkę,
karpiówkę, rurki

zaraz dostarcza : 923

Hrabiego Michałowskiego cegielnia
Dobrzechów. (własny tor kolejowy).

Posady

kasyerki lub ekspedyentki poszukuję zaraz, posiadam praktykę handlową i bardzo dobre świadectwa. Łaskawe zgłoszenia listowne pod J. K. do Administracji „Głosu Narodu“.

POD KRAKOWEM

100 MORGÓW
gruntu

na kolonię willową lub fabryczną z bardzo cennymi terenami kopalnianymi kilometr od stacji, a 2 od tramwaju. Pałacyk o 10 pokojach zpn. Duża stajnia, stodoła, wozownia, spichlerz, 3 stawki. — Cena 400.000, długi do połowy wartości. — Wskaże (po 14-tym czerwca):

Chądzyński, Kraków, Aleja Mickiewicza 17. Tel. 2271. przedtem Zakopane „Grabówka“ 1117

Sto trzydzieści
dziewięć Pieśni

na fortepian z podłożonym tekstem

„Jeszcze Polska nie zginęła“!

Pieśni patriotyczne i narodowe. — Tom objętości 160 stron — obejmuje 139 pieśni w łatwym i pięknym układzie na fortepian. Cena 3 K. — Tekst do pieśni osobno nabyć można za 2 K.

Wydawnictwo Księgarni Polskiej
Bernarda Połonieckiego we Lwowie.

Do nabycia w każdej Księgarni w Galicyi i Królestwie Polskiem. 981

Senzacyjny wypadek XX. wieku!

Zwracam na to uwagę, że nie chce nikomu zrobić płatnej reklamy, jak to się bardzo często dzieje w podobnych wypadkach. lecz donoszę każdemu całkiem za darmo, jak moje długoletnie ciężkie

cierpienia płuc

astmę i krztusiec zupełnie wyleczyłam. Ten środek domowy może każdy nabyć bardzo tanio. Proszę nadesłać opłaconą kopertę na odpowiedź. B. Koleska, Wrschowitz obok Pragi, Czechy.

2000 pism dziękczynnych

Wielmożna Pani! Zasyłam podziękowanie za uratowanie mi mego zdrowia, staro polskie „Bóg zapłać“ środki, które Wielmożna Pani mi przesała zażyły mi mą chorobę, zupełnie. A zatem proszę o łaskawe mi przesłanie tych samych środków. 537

Bukowsko, 26/III. 1916. Antoni Pastusza, gospod.

POTRZEBA
starszych chłopców
do ekspedycji.

Wiadomość w Administr. „Głosu Narodu“.

795

Obiady

prywatne i pokoje.

Ul. Karmelicka 1. 46

II p. na prawo.

944

Panienka

uzdolniona w ekspedycji sklepowej, znająca bardzo dobrze język niemiecki — poszukuje posady. Zgłoszenia pod E. S. do Administracji „Głosu Narodu“.

1120

Ziemniaków

kilka wagonów

na do sprzedania Cbrześcińska Spółka handlowa w Krakowie ulica Jazielońska 1. 9 871

Posadę

GOSPODYNIA

znającej się dobrze na kuchni i gospodarstwie domowym jest zaraz do objęcia na plebanii w Wyżnianach p. Kurawice. 896

Poszukuje się do wynajęcia od 1 września lub października h. r. za umową roczną 1103

WILLI
o 5—7 pokojach

z ogrodem. — w bliskości stacji tramwajowej. — Zgłoszenia w Adm. „Głosu Nar.“ pod lit. A. G. 314

Najlepsza

TRUCIZNA

Łakcyłowa na MYSZY I SZCZURY w Agencji handlowej Kraków Podzamcze 20. 770

ROLNIK

z praktyką wzorowych gospodarstw w Królestwie, zostały z małą rodziną, energiczny poszukuje posady od 1 lipca. Łaskawe zgłoszenia listowne proszę przesyłać Kraków, Rynek 29 dla Ojszanowskiego do Wysocic. 1206

FRANZENSBAD
WILLA
GOPLANA
PENSYONAT POLSKI
749

Piękny a tani żywopłot!

można uzyskać z róży Mayera. Rośnie bujnie w każdej ziemi i tworzy piękne i nieprzeniknione ogrodzenie. Sadzonki 100 sztuk K. 5.—, 1000 sztuk K. 25.— przesyła Jarosław Paw, zakład ogrodniczy Łysa nad Łabą, Czechy 507

Gospodyni
i kucharka

z dobrymi świadectwami poszukuje posady na plebani. — Blizsza wiadomość w księgarni T. Jakubowskiej w Nowym Sączu.

Księgarnia Polska

w Krakowie, ul. Sławkowska L. 3, dostarcza wszelkich gdziekolwiek wydanych książek, map, kalendarzy, atlasów, nut, czasopism, żurnali i plakatów pamiątkowych, z możliwą szybkością. 745

Korespondencya
rozdzielonych.

Za jednorazowe ogłoszenie, podane zwięźle prosimy załączyć przekazem lub w znaczkach pocztowych 2 korony zaś na każde następne 1 koronę; i wysłanie należyłości tej pod adresem Administracya „Głosu Narodu“ Kraków ul. św. Tomasza. 35.

Proszę żonę Adele, przebywającą na Podolu rosyjskim prawdopodobnie u Stanisława Kikingera na obszarach dworskich 1. w Lipówce, 2. we Fedurkach, 3. w Niemierzyniach lub u Lucyanostwa Osiniskich we Winnicy, albo też w Kijowie up. Józef Ostrowskiej, o zawiadomienie mnie tą samą drogą o sobie i dzieciach, jakoteż o reszcie jej rodziny. — O to samo proszę Stanisława Kikingera, Maryę Dziopińską, Irenę Dziopińską, Lucyana Osiniskiego, Ewarystę Osiniskiego i Józef Ostrowską. Czy Paschek nadesłał już pieniądze. Mam zamiar przesać pieniądze, tylko proszę o dokładny adres. Henio urzęduje w dyrekcji w Białej. Upraszam o przedruk „Dziennik Kijowski“ i tygodnik „Echo Polskie“ w Moskwie. Jestem zdrow. Jan Bibro w Nowym Sączu. 1076

Dr Stanisławscy z Lublina i Dr Chodźkowie z Warszawy zawiadamiają Adamstwo Marcinkowskich z Taganrogu i Władysława Witkowskiego, inżyniera kolei Wiedenskiej, że są zdrowi i proszą o wiadomości. 1063

Dr Alfons Kolasinski, Galicya, Wielopole-Skrzyńskie, prosi Teodora Luniewskiego, urzędnika kolejowego z Ostrołęki o wiadomość. Podobno mieliście do Orła wyjechać, czy tam przebywacie? Jak zdrowie Łodzi? Co słychać ze Stasiem? Bardzo się o was niepokojmy. My zdrowi, Ludka u nas. Odpowiedzcie tą samą drogą. 1080

Emilia Znojkiwiczowa zawiadamia Władysława Szczepańskiego i Jej rodzinę, zamieszkałą w Kijowie przy ul. Karawajewskiej, iż wszyscy w domu są zdrowi i proszą o wiadomość całej rodziny, szczególnie o Świętkiewiczach z Sezek Taurydzkiej gubernii oraz czy nie wiedzą cokolwiek o Józefie Znojkiwicu internowanym w Narymie. List od Skubniewskiej otrzysaliśmy. Prosimy o przedruk w Dzienniku Kijowskim i odpowiedź tą drogą. 1070

Brata Wacława Świętka, ucznia sem. naucz. w Warszawie, Hortenzya, l. 6, który w roku 1915 w maju wyjechał wraz ze zakładem tegoż seminarium w głąb Rosyi, — względnie kogokolwiek proszę o podanie tą samą drogą o nim wiadomości, adresu oraz czy mam wysłać dla niego pieniądze i jaką drogą. — Edmund Świętek, Książ Wielki, Ziemia Kielecka. 1017

Edward Supryniewicz z Lublina, zawiadamia rodzinę w Astrachaniu, krajnych i znajomych, zamieszkałych w Rosyi, że jak dawniej mieszka z żoną w Lublinie, są zdrowi, nie im nie brak, również cieszą się zdrowiem matka, Sabina, Lodyś, Jędrek, wujostwo; wogóle wszyscy krewni. 1039

Lucyan Kreczmar z Sosnowca prosi Kazimierzostwo Goljanów w Charłkowie o wiadomość o nich i o Zygmuncie. Obydwaj z Luckiem zdrowi. 1005

Jadwiga Krzeszowska Lubień, koło Myślenic, zawiadamia swą matkę Eleonorę Krzeszowską, Bilcze Złote (powiat borszczowski, Gal. Wschodnia), że jest zdrowa i na posadzie. Prosi o wiadomość tą samą drogą. 1028

Józefa Siwikowa, Sosnowiec, ul. Kowalska 6, zawiadamia matkę p. Maryę Maxymowiczową, o raz brata i siostry mieszkające w Piotrogradzie, że jest zdrowa i bardzo prosi o wiadomości tą samą drogą. Siostra Marya jest w Warszawie, pracuje i jest również zdrowa. Proszę o wiadomości o nas M. Siwików. Uprasza się inne pisma o łaskawy przedruk niniejszego. 1021

Leon Frąckiewicz z Niemiec, gub. piotrkowska, prosi o wiadomość o synie swym Edmundzie urzędniku kasy emeryt. D. Z. Warsz.-Wied. wywakuowanym przez Rosyan w sierpniu 1915 r. Prosimy również o wiadomości o Toniu i Januszach, przed wojną mieszkających w Wołogodskiej gub., obok Fotny. U nas wszyscy zdrowi. Olkowie (Rejmonowie) również zdrowi. Waciom przybył syn. Franiowie i Staś w Krakowie. Może p. Jan Brzeżański mógłby udzielić informacji o Edmundzie i Teodorze Frąckiewiczach. 1022

Stefania Holubska z Niemiec, gub. piotrkowska zawiadamia syna Jana Brzeżańskiego, mieszkającego w Moskwie, Sokolniki, ul. Iwanowska nr 28. Wiadomość o nim ogromnie nas ucieszyła. Żona i dzieci w Warszawie są zdrowe, uczą się. Wiadomość o mężu i ojcu jest im przesłana. Co do przyjazdu do niego żony z dziećmi, czekamy więcej wiadomości. Proszę o dalsze wiadomości tą samą drogą. Uprasza się inne pisma o łaskawy przedruk niniejszego. 1023

Raczkowsky z Lublina (Księgarnia Gebethnera i Wolffa) zapytują p. Gnievkowskiego (Księgarnia Idzikowskiego w Kijowie) czy nie wiadomy mu jest adres Marcinkowskich ze Lwowa. 1094

Stefania Chodakowska z Warszawy, prosi Helenę Raabe, mieszkającą w Moskwie, o wiadomości o Zdzisławie i Eugeniuszu Raabe. Nie miała czasu połączenia się z nimi. Żadnych wiadomości. Prosi o odpowiedź na tej drodze. 1018

Stanisława Kwiatkowska zawiadamia syna Jana, mieszkającego w Mohylowie, że jeden list i pieniądze otrzymała. Od stycznia nie ma żadnych wiadomości, jest niespokojną, prosi o odpowiedź na tej drodze. 1019

Józefa Panuszewska zawiadamia swego męża Bronisława Panuszewskiego w Rosyi, że otrzymała wiadomość w „Głosie Narodu“ o nim d. 21 maja i że wszyscy w Ostrołęce są zdrowi, również w rodzinie i o dalsze wiadomości prosi tą samą drogą. 1020

Ewarysta Szalbicka ze Strzemieszyc, żona mążystynisty kolejowego, donosi mężowi Emilowi, wysłanemu do Rosyi, a także i Michałowi Zydzianowski. Wszyscy są zdrowi, z wyjątkiem córki Mani, proszą o predkie wysłanie pieniędzy. Odpowiedzcie tą samą drogą. 1016

Anna Berengarten, Moskwa, ul. Twirka, nr. 9, mieszkając 7, odpowiada Wojkowskiej, Ziela 19, że wszyscy są zdrowi. — Klonowska mieszka na starym mieszkaniu. Tadeusz otrzymał 112 rubli. 1030

Ważne dla odbudowy kraju!Przedsiębiorstwo techniczne 1098
dla materiałów budowlanych**Kaden i Spółka**

Kraków, Potockiego 4. tel. 3482.

Ze względu na istnienie firmy podobnie brzmiącej, a należącej do „Zivnostenska Banka“ prosimy o dokładne adresowanie: Potockiego 4.

dostarcza **materiałów budowlanych** jako to: cementu, wapna hydraulicznego, gipsu, wapna, rur kamionkowych, płytek kamionkowych i fajansowych, cegły ogniotrwałej, pieców kaflowych, dachówek, cegły, papy dachowej, teru, asfaltu, karbolineum, rur betonowych, ogrodzeń, dyli ściennych, płyt asbestowo-cementowych, cegły korkowej.Wykonuje **plytkowania posadzkowe i ścienne**, tory jezdne z kostek ceramicznych i asfaltu, wszelkie roboty betonowe, kanalizacje, **pokrycia dachowe**, stawianie pieców kaflowych i t. p.**Towarzystwo Zaliczkowe**

w Krakowie, Straszewskiego 28, I p.

przyjmuje

WKŁADKI OSZCZĘDNOŚCI

na 4½% do 5% zależnie od warunków umowy.

Bez wypowiedzenia wypłaca się większe kwoty. — Godziny urzędowe od 2½ do 5½ po południu 1098

ARTYSTYCZNY ZAKŁAD PRZYPORÓW KOŚCIELNYCH

Insam & Prinoth, St. Ulrich w Gröden (Tyrol).

Poleca

na teraźniejszy czas zapotrzebowania:

STATUY ŚWIĘTYCH

rozmaitych wzorów.

Wizerunki Chrystusa i krzyże

rozmaitych kształtów.

Szopki i Passye.

Uprasza się o wczesne zamówienia.

URZĄDZENIA KOŚCIELNE

ud najprostszych do najwytworańszych.

CENY UMIARKOWANE.

Znajomość fachowa rozmaitych stylów. Proszę zażądać głównego Cennika z r. 1913, wydanie IV. Na życzenie dodatkowy Cennik bezpłatnie. Przy podaniu bliższych danych wysyła kosztorysy wraz z rysunkiem.

Najstarszy zakład. — Wielokrotnie odznacz.

SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE

poleca:

GARNITURY MŁOCARNIANE : PAROWE I MOTOROWE :

pierwszorzędnej fabryki austriackiej po bardzo przystępnych cenach, na które można uzyskać pod pewnymi warunkami subwencję rządową 15 do 25% i ewentualnie 3 do 5-letni kredyt.

Nadto poleca wszelkie inne maszyny i narzędzia rolnicze jak: **PLUGI, BRONY, KULTYWATORY, SIEWNIKI, PIELNIKI, ŻNIWIARKI, KARTOFLARKI**

najlepszej jakości, po najniższych cenach, przyczem można uzyskać subwencję i kredyt. 1201

T. CIEŚLIŃSKI

PRZEMYSŁ 3.

HURTOWNY SKŁAD I PRODUKCJA WIN ZAPRYSIĘŻONY DOST. WIN MSZALNYCH.

Wobec braku i niemożliwości sprowadzenia win zagranicznych: Malagi, Mavrodaphne, Samos i t. d.

zakupitem większe krescencyo

WIN TOKAJSKICH SŁODKICH

100 litr.	2 putowy Tokaj słodkawy	500 K.
100 "	3 putowy Tokaj słodki	600 "
100 "	4 putowy Tokaj esencyonalny	800 "
100 "	Tokaj Samorodner	360 "
100 "	Samorodner wytrawny	300 "

Becki od 35 litr. lub we fiaskach.

Dla Kupców, Składnic, Hurtowni, Konsumów, Kółek Menaży rabat.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucz. i spec. leczniczych

pod firmą:

R. Rzaca i Chmurski

w Krakowie, ul. w. Gertrudy L. 4.

wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego Krakow. polecane przez toż Towarzystwo.

Wody mineralne sztuczne: odpowiadające składem chem. wodom: Bilińskiej, Giesbühlerskiej, Selterskiej, Vischy, Homburg, Kissingen, tudzież specjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodłowa, żelazista, kwaśna oraz inne wody mineralne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryjach. Cenniki na żądanie darmo.

H. Schmeidler fabryka gorsetów

zawiadamia P. T. Publiczność, że pracuje, jak zawsze, Stradom 15, filia: ulica Grodzka L. 1.

Nowe kroje i nowe modele. 702

PRYWATNE GIMNAZYUM REALNE W ZAKOPANEM

prowadzić będzie w r. szkolnym 1916/7. siedem klas gimnazjum realnego z prawami szkół publicznych z językiem angielskim lub francuskim, jako obowiązkowym, tudzież oddzielnie kursa równorzędne dla dziewcząt.

Uczniów (i uczennice) gimnazjum klasycznych przyjmuje się jako hospitantów (hospitantki) i udziela się dla nich dodatkowo nauki języka greckiego.

Przy Zakładzie istnieje internat dla chłopców, otwarty także przez wakacje, pod kierunkiem dyrektora gimnazjum Dra Jana Jarosza.

Bliższych wyjaśnień udziela Dyrekcja Zakładu, Zakopane, willa „Podlasie“ 995

SKŁAD ROWERÓW**Arnold Weissmann**

Kraków, Szewska 13.

poleca wszelkie przybory do rowerów i do instalacji światła elektrycznego i dzwonków po nader niskich cenach. 804

Już wyszła
Gazeta mieszkań
ul. Karmelicka 15.**Tanie resztki**

materiały wełnianych do prania i towarów płóciennych z tkalni

Jos. BARTOŚ
Dobruška, Czechy.

Piszcie o cennik resztek

który obejmuje całe kolekcje wiosennych nowości, materiały kostyumowych, sukiennych, bluzowych, dalej adamaszki, syrkowiny, płótna, kanafasy, zefiry, kretony, delony i t. d. 344

Rosyjską herbata

i kawę zastępuje „Herbol“, wyrób swojski. Nie potrzeba wcale cukru. Herbata ta ma wyborny smak. 1 kg. za 2 K 60 h za po-braniem. Chem. fabryka Paracelsus, Sternberga Morawy. Próbkę wysyła się za nadesłaniem 40 h markami. 1042

NAUKA JEZYKÓW

Metodą Ansoza lub Berlitz. — Lekcje osobne i zbiorowe, od 5 kor. miesięcznie.

ul. Szewska 17.

KUCHNIA

Związku urzędników wy-daje smaczne i tanie obi-ady w domu i na miasto, zarówno dla członków, jak i osób nie-należących do Związku po 1 K 80 h. Szewska 21. 100

Kop. 30.000

ma zaraz do ulokowa-nia kancelaryjnego adwok. — Dra MUSSILA — ul. Karmelicka L. 15. 1100

Poszukuje 2 lub 3 pokoi

z kuchnią w zdrowej, su-chej miejscowości, zdala od gościńca. (Podbałe wykluczone). — Zgłoszenia listo-wne z dokładnym opisem położenia, warunków aro-wizacyjnych, odleści od doktora i kościoła prozję adresować: Zakopane willa „Skaut“, Zofia Stokowska. 1064

Poszukuje

się do kupna średniego majątku ziemskiego. Wiadomość w kancelaryi adw. Dr MUSSILA, Kraków, Karmelicka 15. 1099

Gospodyni

znająca się na kuchni i prowadzeniu gospodarstwa, poszukuje posady na plebani lub we dworze. Łaskawe zgł. pod „Gospodyni“ do Adm. „Głosu Narodu“. 1108

Wyśmienite mydło „Unicum“ 1 kg. a K 350, tanie mydło do prania 1 kg. a K 240 wysyła w każdej ilości za zaliczką Dom eksportowy Edm. Kreil Praga Zizkow Nr. 381. 784**Osoba inteligentna**

w średnim wieku zna-jąca się na prowadze-niu gospodarstwa i ku-chni poszukuje odpo-wiedniej posady we-dworze lub może za-jąć się prowadzeniem gospodarstwa u wdo-wca — Łaskawe zgło-szenia pod Inteligen-tna do Administracyi „Głosu Narodu“. 1112

Przewodymiedziane i żelazne, oraz wszelkie przybory elektryczne sprzedaje najtaniej **Biurowo-techniczne „Lux“, Kraków, ul. Starowińska 1. 49. 993****Une française**

cherche place pour les vacances. S'adresser: Karmelicka 6 II étage. 1107

Przyjmuje pończochy

cienkie oraz skarpetki i tak-że gazowe do półbutów do podrabiania, wykonuje w 24 godzinach. Kraków, Rynek gł. Nr. 13. I-sze p. 769

Wdowa

po oficjalnie przy-watnym od lat utrzymu-jąca się z pracy rąk obecnie wiekowa i cho-ra prosi Sz. Publicz-ność o łaskawe wspar-cie. — Łaskawe datki przyjmie dla „Wdowy“ Administracya „Głosu Narodu“